

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Constitutiovm Et Decretorum Synodalium Dioecesis Osnaburgensis Pars
Prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

CONSTITUTIONVM

E T

DECRETORVM SYNODALIVM

D I O E C E S I S

O S N A B R V G E N S I S

P A R S P R I M A .

C A P V T I .

De Religione & Fide Catholica, ejusque Professione.

Vandoquidem exulceratissimo hoc sæculo, & hæreseon feracissimo, tam variæ atque dissectæ in Religione sunt opiniones, ut vel maxime locus sit antiquæ

3 Quare, cum dictum Conc. à Prædecessoribus recol. mem. Iohanne ab Hoya, & Itelio Friderico Cardinale Zollerano, promulgatum receptumque fuerit; placet quoque, ab hac libera apertaue Fidei Catholicæ professione præsentem inchoare Synodum, eamque, in ipso statim limine propositam, variis novatorum Confessionibus seu confusionibus opponere: volentes, & mandantes omnibus & singulis Nostris fidelibus subditis, Ecclesiasticis ac Sæcularibus civibus, Officiatis ac incolis Civitatis & Diocesis Nostræ Osnabrugensis utriusque status & sexus, ut hanc Fidei veritatisque regulam teneant, nec omni vento doctrinæ se jactari aut circumferri patiantur.

1 illi B. Hilarii ad Constantinum querimoniam, qua deplorat, tot esse fides quot voluntates, tot doctrinas quot mores, dum aut ita fides scribuntur ut volumus, aut ita ut volumus intelliguntur; Merito in hanc curam præ cæteris hi incumbere debent, quibus, ex pastoralis officio, cura animarum est commissa; ne ii, quibus sunt præpositi, in fide aberrent, aut in pietate & sanctæ Religionis zelo intepescant; verum ardore ejus magis quotidie inflammentur; errantes vero, & hæreticæ labe infecti, ad Domini gregis unionem revocentur, ac verbo Dei fiantur & confirmentur.

4 Quinam vero ex Clero, subditis Nostris & Officiatis ac Iurisdictioni Nostræ subjectis, quove tempore ac loco, hanc professionem expressam, edere debeant, c. 3 describetur.

5 Formula autem Fidei, in Concilio Trid. sapientissime concepta, quam ex sacræ Apostolicæ autoritatis præscripto usurpari ab omnibus & singulis volumus, sic se habet.

2 Omnium certe virtutum, & actionum bonarum, & meritorum, basis, fundamentum, ipsiusque justificationis prima radix & origo, vera est Fides, ut, dicente Apostolo, impossibile sit sine Fide placere Deo; dum, ut idem alibi asserit, corde creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem; adeo ut præclare majores consueverint actiones suas, præfertim Conciliares & Synodales, si de Fide moribusque agendum esset, à Fidei protestatione ac professione ordiri; quam etiam demum SS. Conc. Trid. actionibus omnibus Synodalibus, aliisque gravioris momenti negotiis, præmittendam censuit, ut esset tanquam scutum inexpugnabile contra omnes hæreticorum assultus, ac fundamentum firmum inconcussumque, contra quod portæ inferi prævalere non possent.

C A P . II . *Forma Professionis Fidei Catholicæ.*

EGO N. N. firma fide credo & profiteor omnia & singula, quæ continentur in Symbolo Fidei, quo Sancta Romana Ecclesia utitur; videlicet:

Credo in unum Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cæli & terræ, visibilium omnium & invisibilium. Et in unum Dominum nostrum Iesum Christum, Filium Dei unigenitum; & ex Patre natum ante omnia sæcula; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter

B 3 pter

1 Rom. 5. Conc. Trid. Sess. 6. c. 8.
2 D. Paul. ad Hebr. c. 11.
3 Rom. 10. vers. 10.
4 Conc. Nic. Conc. Rem. sub Julio 1. Conc. Hispanen. in prin. Concil. Const. 6. an. 17. Conc. Magunt. c. 1. Can. ante viginti, cum seqq. de consec. dist. 4. c. 1. De Summa Trinit. Eccl. Conc. Trid. Sess. 3. c. 25. can. 2. de ref. Cogit temporum.
6 Ephes. 6. c. 11. 9. 3. qui resistit. Matth. c. 16. vers. 18.

pter nostram salutem descendit de cælis : & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine. Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum Scripturas. Et ascendit in cælum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria, iudicare vivos & mortuos ; cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum, Dominum & vivificantem : qui ex Patre Filioque procedit, qui cum Patre & Filio simul adoratur & conglorificatur : qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam, Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptismum in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum ; & vitam venturi sæculi. Amen.

Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiæ observationes & constitutiones, firmissime admitto & amplector.

Item S. Scripturam, juxta eum sensum, quem tenuit & tenet S. Mater Ecclesia, cujus est iudicare de vero sensu & interpretatione SS. Scripturarum, admitto : nec eam unquam, nisi juxta unanimum consensum Patrum, accipiam & interpretabor.

Profiteor quoque, septem esse vere & proprie Sacramenta novæ legis, à Iesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis, necessaria ; scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem, & Matrimonium : illaque gratiam conferre : & ex his Baptismum, Confirmationem & Ordinem, sine sacrilegio reiterari non posse.

Receptos quoque & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in supradictorum omnium Sacramentorum solemnè administratione, recipio & admitto.

Omnia & singula, quæ de peccato originali, & de justificatione, in SS. Tridentina Synodo definita & declarata fuerunt, amplector & recipio.

Profiteor pariter, in Missa offerri Deo verum, proprium & propitiatorium sacrificium pro vivis & defunctis, atque in sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse vere, realiter, & substantialiter Corpus & Sanguinem, una cum anima & divinitate Domini nostri Iesu Christi, fierique conversionem totius substantiæ panis in Corpus, & totius substantiæ vini in Sanguinem : quam conversionem Catholica Ecclesia Transubstantiationem appellat.

Fateor etiam, sub altera tantum specie totum atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi.

Constanter teneo, Purgatorium esse, animasque, ibi detentas, fidelium suffragiis juvari ; Similiter & Sanctos, una cum Christo re-

gnantes, venerandos atque invocandos esse : eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias esse venerandas.

Firmiter assero, imagines Christi ac Deiparæ semper Virginis, nec non aliorum Sanctorum, habendas & retinendas esse ; atque eis debitum honorem & venerationem imper-tiendam.

Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque usum Christiano populo maxime salutarem esse, assero.

Sanctam, Catholicam & Apostolicam Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum Matrem & Magistram agnosco ; Romanoque Pontifici, B. Petri Apostolorum Principis successori, ac Iesu Christi Vicario, veram obedientiam spondeo, ac juro.

Cætera item omnia, à sacris Canonibus, & œcumenicis Conciliis, ac præcipue à sacrosancta Tridentina Synodo, tradita, definita & declarata, indubitanter recipio atque profiteor ; simulque contraria omnia, atque hæreses quascunque ab Ecclesia damnatas, rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio & anathematizo. Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præsentì sponte profiteor & veraciter teneo, eandem integram & immaculatam, usque ad extremum vitæ spiritum constantissime (Deo adjuvante) retinere & confiteri, atque à meis subditis, seu illis quorum cura ad me in meo munere spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum ; ego idem spondeo, voveo, ac juro. sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

C A P. III. Professio Fidei à quibus faciendâ sit ?

I Omnes in Cathedrali nostra Ecclesia, vel alia quavis Collegiata, per Civitatem & Diocesium nostram, ad Dignitates, Archidiaconatus, Personatus, Canonatus & Beneficia, tam Curata quam non Curata, & officia publica, admittendi, Fidei Catholicæ professionem præmittant.

Conc. Trident. Sess. 24. c. 12. de ref. c. 25. c. 2. de refor.

2 Idem faciant Monasteriorum & Regularium Ordinum Prælati & Superiores, antequam suis officiis fungantur ; & eorum subditi, cum curæ animarum aliisque functionibus publicis, ut audiendis confessionibus, aut concionibus habendis, destinabuntur.

3 Item omnes nostri Officiarii, Consilarii, Drostati, Secretarii, Goegravii, Iudices, Quæstores, Advocati, Procuratores, Scribæ quorumcunque judiciorum, Ludimagistri, Edictui seu Custodes, Vogteti, & alii, ad similia officia quæcunque assumendi.

4 Item Consules, Scabini, ac quicumque de Magistratu ac Curia, & in officiis publicis Civi-

Civitatum, oppidorum ac communitatum sunt. Similiter Medici, Chirurghi, Typographi, Bibliopolæ; qui etiam præter Fidei professionem juramentum præstabunt, de non invehendis, imprimendis & compingendis in Dicecesi nostra ullis libris prohibitis; de quibus nostram voluntatem infra, cap. II. §. 3. penitus intelligit expressam.

a. Si qui. verb. An. se omnia e. seq. Ep. c. Si quis Episc. I. 9. 7. ad volendam. De Hæreticis.

5 Quicumque ex hæresi Ecclesiæ Catholice reconciliari voluerint, cum hæresis abjuratione, publicam Fidei professionem facient; nisi ex causis differendum cum aliquo videatur.

6 Facienda autem erit Fidei professio solemni modo, publicè in Templo, vel loco Capitulari, aut saltem honestiori aliquo conclavi, posita, super Altari vel Mensâ, imagine Sanctissimi Crucifixi, Missali vel libro Evangeliorum aperto, cereis duobus accensis, testibus aliquot præsentibus. Recipiens professionem Fidei sit indutus superpelliceo & stola, in sede collocatus, legentem professionem diligenter audiat, aut, si is legere non possit, ipsi distinctè prælegat: factam vero Fidei professionem cum anno, die & nomine emittentis ac testium, in particulari libro notet: qui modus in singulis receptionibus servabitur, nisi aliter per Nos vel Vicarium Nostrum in Spiritualibus Generalem ex causis fuerit concessum.

7 Et quidem provisi de dignitatibus, quarum confirmatio ad Nos spectat, ac Beneficiis curatis, coram Nobis aut Vicario Nostrum profitebuntur; de aliis vero dignitatibus, Canonicatibus, Vicariis vel Officiis, siue sint Sacerdotes siue alii, qui Officia vel Vicarias obtinent, in Ecclesia Cathedrali vel Collegiata Civitatis ac Dicecesis nostræ Osnabrugensis, propositam Fidem in manibus Decani & Capituli, Ecclesiæ, cujus est Canonicatus, officium vel Vicaria, præsentem Capitulo, vel ejus potiore parte, profitebuntur, antequam fiat provisio, aut ipsis vel aliis eorum legitimis procuratoribus tradatur possessio; quæ alioquin deneganda erit. Absentes vel alio modo impediti, qui per Procuratorem professionem Fidei, in provisione vel possessionis capione, fecerint, ad Residentiam vel fructuum perceptionem ante ne admittantur, quam ipsi personaliter hanc Fidei professionem emiserint.

8 Cæteri Clerici ac Regulares in manibus suorum Superiorum, Officiati vero nostri coram Nobis aut Vicario Nostrum in Spiritualibus, Laici verò inferioris ordinis coram suis Parochis, aut aliis à Nobis designandis, hanc Fidei professionem facient.

9 Illud vero, facta Fidei professione, omnibus diligentissimè curandum erit, ut Fidem, quam lingua loquitur, etiam moribus vita fatcatur, nec in promittentibus divortium oris & operis damnabiliter inveniatur.

C A P. IV. De lectione sacra, & verbi divini prædicatione.

1 **E** Lectum Fidei donum per gratiam Spiritus sancti infusum, mente jam comprehensum, & professione publica contestatum, non solum elicitis frequenter actibus augendum, sed adminiculis etiam piis fulciendum, & sanctis pietatis Christianæ, legisque Ecclesiasticæ exercitationibus, Deo ad gloriam, proximo ad ædificationem, sibi ad salutem meritumque auctius, cuique exornandum est. Ad quod plurimum prodest, lectionibus sacris, quæ de rebus divinis, controversiis Fidei, quæstionibus morum, & casibus conscientiæ, vel in Scholis publicis, vel in Monasteriis, vel aliis Clericorum Collegiis habentur, attente auscultare. atque eapropter vehementer optamus, hortamurque omnes, tam Collegiorum Nostrorum quam Monasteriorum Antistites atque Prælatos, ut Theologiæ Moralis Scholas vel habeant ipsi in Monasteriis & Collegiis suis, vel subditos suos ad lectiones Theologicas proponendas, in Scholis à Nobis, in Vrbe Nostra Osnabrugensi, propitio Deo erigendis, mittant, eos præsertim, quibus curæ pastoralis munus aliquando demandandum est.

2 Fides porro infantibus in sacro Baptismo infunditur, adultis vero per auditum Dei verbum, ut asserit Apostolus, donatur. quocirca sanctum Dei verbum, quanta fieri potest diligentia ac sedulitate, prædicari debet ab iis, qui ad illud promulgandum legitime vocati ac missi sunt; cujusmodi sunt Parochialium Ecclesiarum Pastores, alique animarum Curatores; quos non solum doctrina sacra & rerum Theologicarum cognitione instructos, sed moribus honestos & graves, vita integros, ab infamia liberos esse volumus, qui veluti lucernæ ardentes & lucentes, populum verbo erudire, exemplo ædificare, possint ac debeant. Dabunt itaque operam, ut sint potentes opere & sermone, faciant & doceant, ut vita cum verbis, mores cum doctrina consentiant. Arduum hoc concionandi munus nemo suscipiat aut exerceat, nisi qui, præmissis examine, à Nobis fuerit, aut à Vicario Nostrum, Examinatoribus ad id constitutis approbatus.

3 Ii vero qui ex Regularibus ac Religiosis Ordinibus ad functionem hanc deliguntur, legitime à suis Præsulibus examinari & approbari debent, siue in Ecclesiis sui Ordinis siue aliis concionentur: & ne sic quidem prædicare verbum Dei præsumant, nisi petita atque impetrata à Nobis Episcopali benedictione atque licentia. Qui secus faxint, eos Excommunicationis vinculo ligamus, & excommunicatos publicè declarari jubemus, aliis etiam gravioribus pœnis in eos per Nos vel Vicarium nostrum irrogatis. plurimum enim refert

B 4

scire

Conc. Trident. sess. 5. c. 5. de ref.

Conc. Trident. sess. 5. c. 2. & sess. 24. c. 4. de ref.

d. sess. 5. c. 2. de ref. c. excommunicamus 5. quia vere De Hæret.

scire, quis ille qualisque sit, qui sæculo hoc, infinitis sæctis turbato, oves, Christi Sanguine redemptas, divini verbi pabulo reficiat.

Conc. Trident. ad. locis.

4 Pro Concione ad populum dicent singulis per annum Dominicis festisque diebus, atque alijs etiam in Quadragesima, pro Diocesis hujus more: dicent vero modestè & graviter ac cum autoritate. Et, si quidem Scripturæ testimonia producenda sint, editione vulgata utantur, sacrasque literas non ex suo sensu, sed Ecclesiæ sanctæ (quæ columna & firmamentum veritatis est) sententia, & Patrum sanctorum doctrina, interpretentur. Nemo aniles fabulas, nemo scommata, sales ac jocos, nemo incertas atque apocryphas historias, aut suspecta jure miracula, pro suggestu recenseat.

Conc. Trident. sess. 4. in Decret. De Edit. & usu sacr. li. 1 Tim. 3. 15.

1 Tim. 4. 2 Tim. 2. ad Tit. 3.

5 Nemo publice Magistratum, seu Ecclesiasticum seu Civilem, carpat perstringatque, aut aperte quempiam ita objurget, ut intento quasi digito eum monstret. parcat personis, dicat de vitiis; multo vero maxime caveat, ne in ullam religiosam familiam aut statum Ecclesiasticum invehatur. à mutuis etiam æmulationibus, contentionibus, & moribus abstineant, ne ab invicem consumantur, & Parochianis suis pariant, ob dissensiones, scandala. Si quis vero habeat adversus aliquem querelam, ad Nos aut Vicarium referat. Qui in legem hanc deliquerit, à concionandi munere submovebitur, poenisque à Nobis infligendis subjacebit.

Ex indic. li. prohibitorum & Bulla Confr. Pii IV.

6 Hæreticorum libros nemo Concionator sine expressa, eaque in scriptis obtenta, & Nobis exhibita, Sedis Apostolicæ facultate, legat; argumenta vero eorundem, quæ plus semper ostentationis & vani in vulgus plausus quam soliditatis, eruditionis vel ædificationis habent, operose ne enucleet, sed ad captum populi, ad stabiliendam veram Fidem, ubi opus erit, nervosè refellat.

7 Materiam Auditoribus suis aptam Concionatores sumant; absterreant eos à vitiis omnibus, præsertim à blasphemis, juramentis, convitiis, detractionibus, mendacijs, ebrietate, &c. Cohortentur verò serio atque impensè, ut Magistratui utrique pareant, præcepta Dei, & leges Cæremoniasque Ecclesiæ, necnon Concilii Tridentini decreta, & laudabiles Diocesis hujus consuetudines, accuratè observent; sacro Missæ Officio, non Dominicis duntaxat festisque diebus (ad quod sub reatu peccati lethalis obstricti sunt) sed alijs etiam solemnitatibus, Concionibus & Catechesibus, usque ad finem constanter & decenter interfint.

8 Potissimum vero elaborent, ut populo religiosam poenitentia Sacramentalis & Eucharistiæ frequentationem commendent. Sub finem Concionis, pias ad Deum preces, pro omni hominum genere, præsertim vero pro Magistratu, pro salute communi, pro pace &

tranquillitate publica, pro vivis & mortuis, fundant. Dies etiam festos ac solemnes, stata jejunia, supplicationes & processiones, ita promulgent, ut simul indicent, quando, quo modo & sine, solemnitates hujusmodi sint institutæ.

C A P. V. De Doctrina Christiana, Catechesi, & Scholis.

1 **A** Proba Puerorum atque Adolescentium informatione, non privata tantum familiarum paucarum, sed publica etiam & communis Reip. totius salus atque Ecclesiæ integritas dependet. quamobrem necessarium plane est, ut omnes à teneris, atque ab adolescentia, portent jugum Domini, in pietate & bonis moribus ac litteris instituantur, ut una cum pietate ac Religione honestas conjuncta ab incunabulis imbatur. Quocirca Parochi omnes tradendæ Christianæ doctrinæ, & explicandi Catechismi studium sibi habeant cordi ac curæ; cogitentque, se tanquam bonos optimi patris familias Ministros, multo diligentior operam, spargendæ, in novali Domini agro, Catholicæ Religionis sementi impendere velle, quam inimicus homo in superfeminandis zizaniis (quæ vellit deinde ægerime queant) collocet.

Conc. Trident. sess. 24. c. 4. De ref.

2 Singulis itaque diebus Dominicis, atque etiam, si opus est, Festis, elementa Religionis Catholicæ, juxta methodum Catechismi Romani, perspicuè explanent Pueris, Parochi, Plebani, Vicecurati, vel per se, vel per alios ad functionem hanc idoneos, tempore pomeridiano sub horam duodecimam vel primam; idque in oppidis & pagis observari jubemus: atque, ut rudis pueritia ad piam hanc exercitationem animetur, affluatque copiosius, lingua vernacula, per breves & concisas quæstionculas, suaviter atque humaniter Fidei rudimenta, hoc est, ea quæ ad Fidem, Spem, Charitatem, Sacramenta, & Officia Iustitiæ Christianæ pertinent, continenturque Oratione Dominica, salutatione Angelica, præceptis Dei & Ecclesiæ, virtutum studio, vitiorum fuga, exponant, diligentioribusque munuscula donent, vel aliena liberalitate conquisita; vel aliunde comparata.

Conc. Trident. d. loco.

3 Enimvero, si contingat in pagis, vel ob hyemis asperitatem & aeris intemperiem, vel ob nimiam Parochianorum ab Ecclesia distantiam, aliave de causâ, à Nobis aut Vicario nostro approbanda, quot septimanis Pueros convenire non posse ad Catechismi audientiam; habeatur saltem bis singulis mensibus; aut, si ne id quidem fieri possit, Parochus singulis Dominicis, ac præterea per sacros Adventus Domini & Quadragesimæ dies, de Mysterijs & Articulis Christianæ Fidei, in Concione per mediam horam diserat. Invitet porro & alliciat etiam Juvenes ac Seniores ad Catechismum

num audiendum, cum illi sæpenumero magis quam pueri indigeant instructione. Parentes vero propofitis etiam pœnis admoneant, ut liberos suos ad doctrinam Christianam mittant. Nec ullum ad Euchariftiam percipiendam, in eundemve matrimonium, admittat, nisi doctrinam Christianam obeat, & Catechifmum calleat. Quod verò plurimum pientiffimum hoc opus Magistratus Secularis industria attentioque promoveat; idcirco ei præcipimus, ut eo tempore, quo Catechifmus habetur, omnia tripudia & choreas, lufus & spectacula, comotationes & levitates, filere jubeat.

4 Modus tradendæ hujus disciplinæ jam dudum in Catechifmo Colonienfi, Germanice edito, præscriptus est; quem observari ab omnibus volumus; qui in eo consistit, ut pueri, pia æmulatione excitati, præeuntem in precibus Catechiftam sequantur, deinde ipsi inter sese interrogent ac respondeant, explicationem postea audiant, & repetant. Hoc officium qui prætermiserint, serio à Nobis aut Vicario nostro punientur.

5 Magni etiam momenti est, ut pueri puellæque non in Templis solum religiofe, sed in Scholis etiam recte erudiantur. tenera enim hæc ætas, prona in malum, nisi navis instar secundo flumine defluentis retineatur, in vitia dilabitur; atque ea re ex Ecclesiastici monito erudienda & curvanda est, ut stultitiam, dorfo ejus alligatam, virga disciplinæ fuget. Magna itaque cura adhibenda est, ut in singulis Dicecesis nostræ Civitatibus, oppidis, pagis frequentioribus, sint aut erigantur vel conserventur Scholæ, pro sexus utriusque pueris, Latine vel Germanicæ; deinde ut Scholis illis præficiantur, cum præcitu Nostro, Præceptores Catholici, pii, eruditi, bene morati, ac tales, ut ad eorum vitam ac mores, tanquam ad normam, puerorum vita ac mores exigi componique possint; qui commissos sibi discipulos sedulo ac studiose doceant, non tantum bonas litteras, sed etiam pietatem. Mandamus vero hujusmodi Ludimoderatoribus, ut discipulis suis, sive Latine discant sive Germanice, Catechifmum minorem P. Petri Canifii ediscendum dent, Christianis eos moribus imbuant, doceant verecundiam, modestiam, pietatem erga Deum & Parentes, erga Magistratum reverentiam & observantiam; libros Hæreticos, obscænos, curiosos, ipsi non solum non proponant aut explicant, sed Pueris etiam subducant, ne blandum incautis virus instilletur. Sicubi autem pueri & puellæ Scholam unam frequentent, hæ ab illis sejungendæ erunt, ne quid indecens committatur. Atque ut hæc omnia pro rei hujus gravitate fiant, sincerius præcipimus iis omnibus, ad quos Scholarum cura atque provisio, in loco quovis, de jure vel consuetudine spectant, ut ad hæc attendant, Magistros, Scholas, Pueros fre-

quenter visitent, dentque operam, ut nihil in iis contra Religionem Catholicam, castam pietatem, bonoque mores peccetur.

C A P. VI. De Seminariis.

1 V T porro tam divini verbi prædicatio, atque institutio puerorum, quam alia Ecclesiastica munia per idoneos & tam gravi functioni aptos homines obeantur & administrantur, utiliter admodum sanxit sacrosancta Tridentina Synodus, ut in præcipuis Episcopatum urbibus constituantur Seminaria, è quibus optimi quique ad curandam animarum salutem deligantur. cui functioni, uti & cæteris ordinationibus, cum lubentes volentes pareamus, incumbemus sedulo in eam curam, ut, difficillimis licet temporibus, in Vrba Nostra Osnabrugensi, Seminarium quam fieri potest citissime erigatur & constituatur, è quo idoneos in vinea Domini laboratores petere, & procurandis sacris muneribus præficere possimus. Quod cum non utile solum, sed necessarium etiam sit, ad Religionem Catholicam stabiliendam proferendamque, ad Paracias curæ Nostræ ac Fidei commissas recte gubernandas, ad subditorum Nostrorum instructionem atque ædificationem; hortamur omnes in Domino, ut conatus hosce Nostris liberalitate sua atque omni ope promoveant; quo suppetant regioni jam albæ ad messem operarii, nec desint qui parvulis petentibus panem frangant, data in tempore tritici spiritualis mensura.

Seff. 23.
c. 18. de
refor.

2 Præter media autem erigendi Seminarium à SS. Concilio Tridentino præscripta, congruum judicamus, ut Clerici quicumque, pro qualitate suorum beneficiorum, & ratione temporis quo Ecclesiæ bonis gavisi sunt, ad pium hoc opus, in testamentis suis, ultimisque voluntatibus, Nobiscum debere concurrant, nec ullus testamentum condant, in quo Seminarii Nostris liberaliter non meminerit.

C A P. VII. De Cultu Divino, Officiis, & Caremoniis Ecclesiasticis.

1 R Eligio, cujus prima quasi radix est Fides, non solum insita debet esse animo, sed in externos etiam pietatis actus prodire. qui actus varii admodum sunt, Eliciti, Imperati, Interni, Externi, Publici, Privati. Nos de pluribus, ad disciplinam Ecclesiasticam pertinentibus, quo pacto exercendi sint, à Clericis potissimum divino cultui initiatis, nonnullos præscribemus.

2 Officia itaque divina omnia, eo quo debent tempore, modo & methodo, pie ac graviter peragantur. Et, cum Breviaria, Missaliaque propria Dicecesis Nostræ, olim edita, vix amplius, vel non nisi cum defectu aliquo, & minus

minus

Prov. 22.
vers. 15.

minus authentica superſint, & exinde multi, tempore Noſtri Prædeceſſoris, Romanum Breviarium & Miſſale aſſumpſerint, ex quo magna confuſio & diſcrepancia confeſcuta eſt; ideo uniformitatem in Eccleſiam Noſtram inducere volentes, mandamus, ut omnes Clerici, Canonici, Paſtores & Eccleſiæ Miniſtri, ſibi de Romanis proſpiciant intra Paſcha & Nativitatem Chriſti, ritumque Romanum per omnia ſervent. quoad Eccleſiam verò Noſtram Cathedralē, cum Capitulo Noſtro, de modo & tempore Romanum illa in Eccleſia introducendi, mature deliberabimus. Procurabimus etiam, ut libri, ad hunc Romanum uſum neceſſarii, in Civitate Noſtra Oſnabrugeniſi commode haberi poſſint.

3 Nemo novos ſibi ritus fingat, introducat, aut uſurpet; ſed in Eccleſia omnia moderata, conformia, & conſona ſint. Curſorius ille ac concitatus legendi cantandique abuſus omnino exulet; omnia maturitatem, gravitatem, pietatem, religionem, ac reverentiam erga Deum redoleant.

4 Et quia domum Dei decet ſanctitudo, nemo in Eccleſia in conſpectu Domini garrat, nugetur, obambulet, circumſpēctet curioſe, aut aliud quippiam, loci ſanctitate indignum, tractet; quod cum Laicis etiam vetitum ſit, multo maxime Clericis interdictum eſt; qui ubi aqua benediſta ſe ad ingreſſum aſperſerint, ac ſacram Eucharistiā cernui ſalutarint, conferre ſe ad locum ſuum modeſte debent; cæteroqui ad Nos à Prælatiſ Eccleſiarum deferantur, & quotidianis diſtributionibus priventur.

5 Aquæluſtralis, nec non cinerum, herbarum, palmarum, aliorumque fructuum, definitis temporibus, ac certis diebus, in Eccleſia benedici ſolitorum, uſum legitimum ac rectum probent ipſi, & aliis commendent: & quoniam cæremonias huiusmodi, ſanniones hæretici, vel ex ignorantia contemnunt, vel ex malitia derident, ipſi tueantur, myſteriaque quæ in hiſ latent, vim adverſus antiqui hoſtis inſidias, & ſciant ipſi, & aliis, ubi opus fuerit, ad confutandos hæreticorum errores, ex probatis autoribus explicent.

6 Eadem prorfus ratione, non ſolum adverſus A catholicos defendere, ſed ipſimet etiam viſitare debent Proceſſiones, ſeu publicas totius Eccleſiæ, ſeu peculiareſ ſuæ Diœceſiſ, ſeu ſtatas, ſeu ex occasione indiſtas, quoties eæ inſtituentur. Noverint vero omnes, in huiusmodi Proceſſionibus, quæ prælata cruce aut vexillo, bono ordine, viris in unum, foeminis in alium cætum diſtributis, debent fieri, abſtinentium prorfus eſſe à fabulis, riſibus, nugis, levitatibus, diſcurſibus, curioſitatibus, computationibus, præbendumque Laicis eſſe modeſtiæ & pietatiſ exemplum. ſi qui vero Sympoſiorum aut nundinationum quarumcunque abuſus irreplerint, eos abrogent Parochi, aliive ad quos munus hoc pertinet.

C A P. VIII. De Templorum ornatu,
& cultu ſacrarum Imaginum &
Reliquiarum.

Præter externum illum decorem domus Dei & ornatum, quo templa debent eſſe conſpicua, religioſe etiam aſſervantur Sanctorum Reliquiæ & Liſana, nec non Chriſti Domini ac Sanctorum Imagines, quæ uti à Iovinianiſtiſ & Iconoclaſtiſ vehementer impugnatae ſunt, ita à Catholicis omnibus acriter ac glorioſe propugnatae. Etenim, cum ſacra illa membra atque oſſa, viva quondam fuerint Spiritus ſancti domicilia atque templa, ad quorum vel attackum vel intuitum vel cultum maxima Deus edidit prodigia, quod utriuſque teſtamenti exemplis perſpicui eſt; plane convenit, ut à fidelibus Chriſti populis honeſte condantur, pretioſiſque oculis pie conſerventur, ad illorum honorem, & gloriam Dei, cuius Sancti nimis honorificati ſunt. Si itaque, vel ad populi devotionem excitandam, vel ad Deum per interceſſionem Sanctorum ſuorum, & exhibitionem ſacrorum pignorum, placandum, Reliquiæ huiusmodi, aut præter conſuetudinem, aut pro more, oſtendendæ ſint, jubemus, ut non à Laicis, ſed à Clericis, ſolemni cum apparatu, accenſo lumine, reverenterque, ac ſine quæſtu omni, fiat. Oſtendantur vero Reliquiæ ſincerae, non falſæ pro veris, non incertae & dubiæ pro certis ac probatis, non incognitae pro cognitis, ſine ſuperſtitione omni, impoſtura, & abuſu: quocirca opus erit, ſingulis ſchedam aliquam, è qua dignoſcantur, apponere. ſicubi vero nova vel ederentur vel edi putarentur miracula, ad quæ magnus fieret populi concurſus, id Prælati vel Parochi Nobis illico ſignificent, ut mature dijudicetur quid ſentiendum, ne credulum vulgus vel capiatur ſuperſtitione, vel commentitiis miraculis ſalcinetur.

2 Statuimus inſuper, ne ſacra Reliquiæ, ſine expreſſa Noſtra licentia in ſcriptis obtenta, extrahantur, donentur, aut extra Diœceſin Noſtram exportentur, ſub poena Excommunicationis latae ſententiæ.

3 Chriſti Salvatoriſ, Deiparæ Virginis & Sanctorum ſtatuae atque imagines, non in Templis ſolum, ſed in privatis etiam Oratoriis, Sacellis, aris & agris, retinendæ, decore veſtendæ ornandæque, & vero etiam honorandæ ſunt, eo quod effigies ſint ſuorum prototyporum, quibus etiam honor recte defertur. Sunt etiam huiusmodi ſtatuae atque imagines, atque aliæ hiſtoriæ ſacrae vel pictæ vel ſculptæ, indoctæ plebiſ veluti libri, in quibus Redemptioniſ noſtræ myſteria legunt ac recolunt, quarum è conſpectu pietatem hauriunt atque confirmant, ad imitationem denique excitantur. Vnde convenit, decenti eas cultu ornare, ut Deus laudetur in Sanctis ſuis; quos licet ſeculariſ probris atque convitiis inceſſant; Catholica

Conc. Tri-
dent. Seſſ.
25. De
invoc. ve-
nerat. &
reliq. 55.

d. decreto
ſeſſ. 25.

Conc. Nic.
2. & Tri-
dent. d. lo-
co c. perla-
tum. De
conſecra-
tiſ. 3.

d. c. per-
latum.

tholica tamen Ecclesia semper venerata est, non latria sed longe dispari dulia cultu, non ignara, honorem, seruo habitum, in Dominum redundare, fasque esse homini, honorare illum quem Deus ipse honorat.

4 Ne qua tamen novis Iconomachis calumniandi ansa præbeatur, cavendum omnino est, ne in Ecclesiis sculpantur pinganturve statuae vel imagines Sanctorum, qui ab Ecclesia & probatis historiis non habent auctoritatem. Cavendum præterea, ne falsa veris in huiusmodi imaginibus misceantur, aut profanum quid ac fabulosum inferatur. Multo maxime attendendum est, ne turpes, incompositæ, ex gentiliū scriptorum libris petitæ, aliæve profanæ imagines, sculpturæ, picturæ, in domo Dei videantur.

5 Volumus etiam, ut imagines ac statuae deformes, fractæ, vetustate consumptæ vel corrosæ, aliisque de causis indecentes, e Templis removeantur.

6 Mandamus præterea Pastoribus & aliis quibuscunque Ecclesiarum Rectoribus, ut nullæ posthac imagines, (statuæ, epitaphia, Altaria in Ecclesiis & locis Ecclesiasticis ponantur, nec quicquam aliud figatur, constituatur, mutetur, nisi Nostra aut Nostræ in Spiritualibus Vicarii approbatio præcesserit: nec Pastores, multo vero minus æditui aut Provisores, cuiquam in Choro sedem vel stationem certam concedant. Quæ vero hæctenus à quibusdam in Ecclesiis politæ fuerunt sedes ampliores, quæ prospectum ad summum Altare impediunt, aut aliis obstaculo sunt, maxime vero quæ prope Altaria collocatæ sunt, directione Vicarii Nostræ & cura Pastorum ad debitam moderationem redigantur.

CAP. IX. De Indulgentiis & Purgatorio.

1 Quæ admodum fortiori nunquam ariete petita quassataque est Ecclesia, quam eo, quem primo quæstusosi Indulgentiarum præcones adornarunt, postea vero iniqui lucri & gloriæ competitores, & votirupæ à Religione apostatæ, Quinti Evangelii verbicines, ei admoverunt, ita contentione omni, & armatura Fidei, obstitendum est.

2 Condonationes illæ, quæ ab ipso exordio nascentis Ecclesiæ, exemplo sancti Pauli cætorumque Ecclesiæ præsidum, dispensatæ sunt, caute ac circumspecte ex potestate clavium, dataque solvendi ac ligandi facultate & potestate, defendantur.

3 Ad tollendos etiam errores, pro suggestu demonstrandum est, Indulgentias omnes, in meritis Passionis ac Sanguinis Christi fundari, qui, ex copioso & inexhausto satisfactionis suæ thesauro, Ecclesiæ suæ, ejusque præsidibus, reliquerit instructissimum Eleemosynarum spiritualium sacræ ærarium, è quo parce ac prudenter, pro inopum indigentia, & dispensato-

ris auctoritate, debiti alieni nomina, & insolutæ peccatorum pœnæ, solvi possint, (solvere enim dispensatores mysteriorum Dei possunt ex mandato divino quicquid ligatum est, siue culpa illud sit, siue pœna) accedente præsertim Sanctorum Dei amicorum quasi collatitia (deprompta tamen ex meritis Christi) liberalitate.

4 Præcipimus etiam, ne ullæ Indulgentiæ publicæ per Dioccesin Nostram ab ullo seu Regulari seu non Regulari, sine Nostræ scientia & approbatione proclamantur, ne qua incautis Catholicis ad superstitionem, vel Hæreticis ad iniquam calumniam, occasio detur; cum illi interdum è taxo suævolentiam, hi ex flore virus hauriant. Si vero Iubilæum publicum, aut aliæ communes vel privatæ Ecclesiarum. Ordinumque Indulgentiæ denuncientur, earum se compotes faciant Christi fideles.

5 Indulgentiarum sacrarum usum frequentem, si non induxit, consuluit tamen purgatorius seu piacularis ignis, in quo inextinctæ à pœnis temporalibus animæ detinentur, donec, Apostolo docente, detrimentum passæ, salvæ fiant per ignem. Prævit, in hoc misericordiæ opere, exemplo Laicis omnibus Iudas Machabæus, qui, ex communi veræ Ecclesiæ consensu, sanctam & salubrem esse censuit cogitationem pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur. Ea propter præcipimus, ut annuæ, vel aliis definitæ temporibus ac diebus, defunctorum piorum memoriæ, oblatione sacrificiorum, Eleemosynarum ab ipsis constitutarum elargitione, aliisque piis operibus, ex Ecclesiæ cujusque consuetudine receptis, & à Nobis probatis, pie integreque peragantur. Pro Hæreticis vero, & infantibus in prima innocentia defunctis, suffragia huiusmodi ne fiant, cum nec hi indigeant, nec illis profint.

6 Quia vero ii, qui in pœnis Purgatorii detinentur, unius Nobiscum corporis membra, Fratres & amici Nostræ, ope Nostræ & suffragiis maxime indigent; idcirco mandamus, ut diebus singulis sub vesperum, quando ad salutationem Angelicam signum datum, ad Ecclesiæ nostræ Metropolitanæ exemplum, aliâ campanâ in singulis Ecclesiis detur signum; quo audito, omnes ex Christiana misericordia pro Defunctis, piè ac diligenter Deum, divitem in misericordia, orent.

CAP. X. De dierum Fæstorum, Esurialium, & Ferialium observatione.

1 Exoleverunt jam in Christianismo Fasti & Nefasti gentilium dies; vanæ & profanæ annorum, mensium & dierum observationes ex Genethliacorum disciplina, Apostolica sententiâ damnatæ sunt; Fæstos vero dies, vel Dei ipsiusmet iussu, vel auctoritate Ecclesiæ aut legitimi Magistratus, institutos,

1 Cor. 3.
vers. 14.
15.
2 Mach.
12. v. 43.

Galat. 4.
vers. 16.

Matth.
16. v. 19.
& c. 18.
vers. 18.
Joan. 20.
vers. 21,
& 22.

Ioan. 10.
vers. 13.

tos, religioſe celebrandos eſſe, exemplo nos ſuo optimus Magiſter noſter, Encœnia viſitans, docuit. In nova etiam lege, dies Chriſto Salvatori, ejuſque Matri, & Angelis, nec non aliis Sanctis dicati, ſolemni ritu obſervandi ſunt. Obeant itaque omnes & ſervent feſtos dies, quos vel univerſus Chriſtianus orbis, vel Diœceſis Noſtra, ex antiqua conſuetudine vel pia Prædeceſſorum Noſtrorum conſtitutione, ad celebrandas Dei & Sanctorum laudes, ſacros habet. De quibus ut conſtet omnibus, eorum numerum, per Menſes diſtributum, hic ſubungere placuit.

FESTA MOBILIA.

Dominica Paſchæ cum duabus ſequentibus.
Aſcenſio Chriſti.
Dominica Pentec. cum duabus ſequentibus.
Corporis Chriſti.

FESTA IMMOBILIA.

IN IANVARIO.

Die j. Circumciſio Domini.
vj. Epiphania Domini.
xxv. Converſio S. Pauli.

IN FEBRUARIO.

Die ij. Purificatio Beatiffimæ Virginis.
xxiiij. vel, Anno Biſſextili,
xxv. S. Mathiæ.

IN MARTIO.

Die xxv. Annunciatio Beatiffimæ Virginis.

IN MAIO.

Die j. Philippi & Iacobi Apoſtolorum.

IN IUNIO.

Die xxiiij. S. Ioannis Baptiſtæ.
xix. SS. Petri & Pauli Princip. Apoſt.

IN IULIO.

Die ij. Viſitatio Beatiffimæ V. Mariæ.
xxij. S. Mariæ Magdalenæ.
xxv. S. Iacobi Apoſtoli.

IN AVGVSTO.

Die x. S. Laurentii Martyris.
xv. Aſſumptio Beatiffimæ Virginis.
xxiiij. S. Bartholomæi Apoſtoli.

IN SEPTEMBRI.

Die viij. Nativitas Beatiffimæ Virginis.
xxj. S. Matthæi Apoſtoli.
xxix. S. Michaëlis Archang.

IN OCTOBRI.

Prima Dominica poſt Feſtum S. Michaëlis, celebratur Feſtum Sancti Angeli Cuſtodis.

Die xxviiij. SS. Simonis & Iudæ Apoſtol.

IN NOVEMBRI.

Die j. Omnium Sanctorum.
ij. Animarum, ante meridiem.
xj. S. Martini Epifcopi & Conf.
xxj. Præſentatio Beatiffimæ Virginis.
xxv. S. Catharinæ V. & M.
xxx. S. Andræ Apoſtoli.

IN DECEMBRI.

Die viij. Conceptio Beatiffimæ Virginis.
xxj. S. Thomæ Apoſtoli.
xxv. Nativitatis Chriſti.
xxvj. S. Stephani Protomart.
xxvij. S. Ioannis Apoſtoli.

2 Feſtis hiſce diebus omnes officinas ſuas ac tabernas claudant, nemo negotietur aut nundinetur, nemo quicquam emat aut vendat, niſi quod ad diei illius victum aut agrorum curationem eſt neceſſarium. Abſtineant etiam omnes ab operibus ſervilibus, & vel maxime à compotationibus, crapula, blaſphemiis, choreis, ſpectaculis, omnique levitate & indecentia; cogitent potius, quomodo mentem, negotiis ſecularibus tota hebdomade diſtractam, colligere, Denm offenſum propitiare, & ſalutem animæ (qui ſolemnitatum huiusmodi finis eſt) per pœnitentiam ſalutarem & Synaxin ſacram procurare poſſint. Quapropter integrum Miſſæ Officium concionemque attente ac religioſe audiant; præcipua vero pietate obeant Feſta Chriſti Salvatoris, Deiparæ Virginis, SS. Apoſtolorum, Sanctorum Angelorum, Patronorum patriæ, &c.

3 Si qua evidens exercendi alicuius operis ac laboris neceſſitas incideret, meliſ potiffimum tempore; facultas ad id à Nobis, vel Vicario Noſtro, aut, ſi grave in mora eſſet periculum, à Parocho peti debet.

4 Impenſe commendamus omnibus ſubditis Noſtris inſtitutos ab Eccleſia, & religioſe à majoribus Noſtris obſervatos, jejuniorum & abſtinentiæ dies. noverint, frenum tunc maxime gulæ & ingluvici injiciendum eſſe, non ſolum idcirco, ne fratres ſuos, pro quibus mortuus eſt Chriſtus, eſcæ vetitæ eſu ſcandalizent, ſed ut carni libidinis fomenta ſubtrahant. Quadrageſima igitur tota, Quatuor anni temporibus, aliſque per annum præſcriptis Vigiliis, unica ſolum reſeſtione contentivi vant omnes, quos aut ætas aut morbus aut alia legitima cauſa non excuſat. Sexta vero qualibet feria, & Sabbato, quemadmodum etiam tribus Rogationum diebus, & S. Marci Feſto, à carnibus omnes abſtinento: quoque contentius elaborant illi quorum Deus venter eſt, ut pronum cæteroquæ ad creophagiam vulgus, quocunque prætextu quæſito, à Matris Eccleſiæ obedientia abducant, eò ſtudioſius jejuniorum obſervationem Parocho commendent; & ne quis ignorationem cauſetur, pro Concione dies eluſoriales, ſequenti hebdomade ſervandos, palam denuncient.

I Cor. 8.
v. 11, 13.

Philip. 3.
vers. 19.

C A P. XI. De Libris prohibitis.

1 Q Voniam vero nullum peſtilentius venenum animabus, quam ex Hæreticorum libris propinatur; diſtrictè omnibus ſubditis Noſtris, tam Eccleſiaſticis quam Laicis, prohibemus, ne Hæreticorum libros, qui

Index
Libr. pro-
hibitor.
à Pio Pa-
pa IV.

qui in indicibus, post Concilium Tridentinum editis, designati, aut postea editi, aut alias pro talibus noti sunt, legant, vel apud se retineant, nisi à Sede Apostolica dispensationem, desuper in scriptis obtentam, Nobis aut Vicario Nostro exhibuerint; sicuti supra cap. 4. decretum est.

2 Pariter cum vetitis hæreticorum libris, damnamus omnes falsos, perniciosos, improbatae lectionis libros, scripturas, rhythmos, cantiones, chartas, picturas, sculpturas, & imagines quascunque, quæ obscena, inhonesta, famosa, superstitiosa, aut his similia continent, quæ nec vendi nec emi, nec uspiam in aut per Diocesim Nostram importari aut retineri possint. Quam curam diligenter Parochis singulis in suis Parochiis commendamus; qui retractarios & incorrigibiles ad Nos ac nostrum Vicarium referre non negligant.

3 Præterea prohibemus Typographis, ne ullum librum cujuscunque generis, sive Ecclesiasticum sive profanum, absque Nostra aut Vicarii Nostri generalis, aut ad hoc specialiter à Nobis deputati Censoris singulari licentia, imprimant; Bibliopolis similiter & Bibliopægis, ne improbatae lectionis libros in Diocesim Nostram importent, compingant, vendant aut apud se retineant. In quem finem committimus deputando Librorum Censori, & illis quos ipsi adjungemus, ut officinas Bibliopolarum, quoties illis necessarium videbitur, visitent, librosque inspiciant & examinent.

C A P. XII. De Sacramentis in genere.

1 Septem esse novæ legis Sacramenta à Christo Domino instituta & ab Apostolis virisque Apostolicis veluti per manus ad nos transmissa, per quæ omnis vera Iustitia vel incipit, vel coepta augetur, vel amissa reparatur, nullus Catholicorum ambigit. Quorum quanto major est dignitas atque præstantia, tanto sanctius ac religiosius sunt ministranda ac suscipienda.

2 Quamvis vero ipsa per indignam administrationem non contaminentur, neque à probitate conferentis eorum virtus atque efficacia dependeat, sed à solo Deo, salutis, gratiæ & sanctitatis autore; multum tamen honoris atque reverentiæ apud Christi fideles illis deedit, si in Ministris eorum nota aliqua & macula vitæ fordioris appareat. Moneamus itaque in Domino & serio requirimus Pastores omnes & cæteros Ministros Sacramentorum, ut ea reverenter, pura mente, ac casta manu, tractent ac petentibus dispensent; ne, dum aliis ad salutem ministerium exhibent, sibi damnationem acquirant; & vocati ad Sacramenta ministranda faciles paratosque se exhibeant, ne eorum tarditate aut negligentia

quempiam sine Baptismo, Pœnitentia, sacro Viatico, aut Extrema unctione, emori contingat; quam negligentiam, pro culpæ qualitate, Nos suspensionis ab officio, aut alia pœna arbitraria, prosequemur.

3 Volumus etiam, ut divinatorum horum mysteriorum natura, usus & salutare effectus tam in Concionibus & Catechismi explicatione, quam ipsorum administratione, quoties id necessarium & opportunum videbitur, ad captum tam suscipientium quam adstantium, exponantur. quod ut commodius fieri possit, Catechismum Romanum, ex Concilii Tridentini decreto editum, Parochis & aliis ministris maxime familiarem esse convenit.

4 Sacramenta omnia lingua Latina, sobrie ante prandium in Parochiali Ecclesia (nisi necessitas aliud exegerit, aut ex causa, Nobis aut Vicario Nostro probanda, dispensatum fuerit) administrantur. In quo etiam repetimus & confirmamus quod à Prædecessore Nostro, de Sacramentis in ædibus privatis sine gravi & urgenti necessitate & expressa licentia non administrandis, est ordinatum.

5 Quæ vero ad habitum decentem ministrantium, item salarium & honorarium spectant, repetimus ea, quæ in Synodo præcedenti Osnabrugensi à Nostro Prædecessore b. mem. salubriter sunt statuta.

6 Similiter ex eadem Synodo huc revocamus, quæ de ornatu & munditie templorum & sacratorum locorum ibid. à Nostro Prædecessore recte sunt præscripta: quibus adjicimus, ut sanctissimum Domini nostri Iesu Christi Corpus, Aqua Baptismi, sanctum Chrisma & Oleum sacrum, sub diligenti clausura honeste ac reverenter suis locis & in vasculis mundis asserventur & habeantur: Claves verò non penes ædituos, sed Curatos vel eorum Socios, custodiantur; ne forte injuria vel prophanatio aliqua sacris mysteriis irrogari possit.

7 Ut vero ab usu universalis Ecclesiæ Romanæ in Sacramentorum administratione ac Cæremoniis quam minimum recedatur, & uniformitas per omnia conservetur; librum Pastoralem Romanum, typis datum cum utilissimis instructionibus ex Romano Catechismo, Pastoribus Nostriis communicabimus; volumusque, ut Pastores, & quicumque animarum Curatores, illo utantur, & ut preces omnes sacramentales, maxime vero ipsæ Sacramentorum forme, pronuncientur distincte, attente, ac reverenter; magnæque diligentia curetur, ut materia legitima adhibeatur, nec quicquam ex consuetis benedictionibus, unctionibus, precibus, cæterisque cæremoniis prætermittatur.

8 Singulis annis sacrum Chrisma & Oleum sacrum petant Pastores, aut ab ipsis ablegati æditui, aut aliis viri honesti, in vasculis mundis, argenteis vel stanneis (non cupreis) ab Ecclesia

Concil.
Trid. sess.
24. c. 7. de
reforma.

c. 22.

c. 20. &
23.

c. 4. &
23.

c. 1. de
Cust.
Euch.

c. 1. litem-
ris. De
consecr.
dijf. 3.

Concil.
Trid. sess.
7. in
prim. c. ad
abolendam.
Do
Heret.
D. Aug.
contra
Crescon.
Gram-
mas. lib.
3. c. 6. Et
refertur.
De con-
secr. dijf.
4. ca. Si
inter. &
per tot.
dijf. c. Si
iustus. &
multis
seq. qui
sunt S.
Aug. con-
tra Dona-
tist. l. 1. q. 1.

or. 8.
1, 13.

lip. 3.
f. 19.

clesia Nostra Cathedrali, & quicquid ex veteribus Oleis superest, comburatur, & cineres conjiciantur in piscinam sacram.

CAP. XIII. De Baptismo.

¹ *conveni-
ens. de
Presb. non
baptiz. ca-
cum ita-
que in fin.
de consecr.
dist. 4.*

I CVM Baptismus janua sit salutis, & ac-
primus maximeque necessarium
Sacramentum, ac sanctæ regenerationis lava-
crum, quo ex filiis iræ & dissidentiae in gra-
tiam regeneramur, & in filios Dei adopta-
mur: Volumus, ut tam Pastores aut eorum So-
cii, cooperatores seu Vicarii, hoc Sacramen-
tum administraturi, quam patrini ac matrinæ,
baptizandum ad Templum comitantes, non
leviter & perfunctorie id agant, sed cum reli-
giosa pietate ac gravitate ad tanti muneris
functionem accedant, Deoque gratias agant,
qui filium iræ, & hæredem gehennæ, benigne
ad Sacramentum regenerationis admittit, ut
fiat filius Dei & hæres vitæ æternæ.

2 Ad majorem autem venerationem pieta-
temque excitandam, curandum est, ut Bap-
tismus semper ante prandium fiat, & Suscep-
tores cum amicis, pro veteris Ecclesiæ ritu, in-
fantem Deo præsentent & offerant; à prandio
vero illud non facile admittatur, nisi necessitas
aut periculum infanti imminens, aut habitatio
remotior, aut alia iusta causa, illud re-
quirat.

3 Quoniam vero parvulorum & recens
natorum infirma & inconstans est valetudo,
adeo ut collatio Baptismi sine vitæ periculo
differri non possit, valdeque sit absolum ut
propter respectum aliquem externum diutius
filius iræ permaneat, qui in adoptionem filio-
rum Dei admitti potest: Hinc præcipimus, ne
sub aliqua specie, vel causa, unde quæ-
sita, Baptismus infantium, etiam quorumcun-
que Nobilium aut insignium personarum, ul-
tra octavum diem differatur.

4 Quod Superiore cap. de Sacramentis in
privatis ædibus sine necessitate aut dispensa-
tione non administrandis ex Synodo præce-
denti repetimus, hoc etiam de infantibus pu-
blice in Ecclesia baptizandis intelligi volu-
mus, articulo necessitatis excepto, si ob mor-
bum mortisque periculum infans ad Ecclesiam
deferri non possit; quo casu Parochus prope-
re acciri debet, aut, si ejus copia non sit, alius Cle-
ricus, aut, illo quoque deficiente, quilibet a-
lius Christianus homo, habita quantum fieri
potest sexus & status distinctione ac prælatio-
ne, Baptismus administrare potest, modo de-
bita materia, quæ est aqua naturalis simplex
vel sanctificata, & forma quæ est: Ego te ba-
ptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus
sancti, adhibeantur: quod si ex periculo infans
baptizatus supervixerit, ad Ecclesiam nihilo-
minus deferatur, & Baptismo excepto, reli-
quæ Cæremoniæ, propter necessitatem omif-
sæ, suppleantur.

² *Clem. 1.
de Baptif.
& eius
effectu.*

³ *in ne-
cessitate. c.
mulier. c.
sanctam.
de consecr.
dist. 4.*

5 Accurate vero Parochi examinent ob-
stetrices vel alios, qui in articulo necessitatis
baptizasse dicuntur, An, quomodo, quibus
verbis, qua forma, qua materia & aqua, &
cum qua intentione, baptizarint. Quod si de-
bitam materiam, formam & Ecclesiæ inten-
tionem adfuisse cognoverint, Baptismum (ni-
si forte ex circumstantiis legitima dubitan-
di ratio subsit) non repetant, sed Cæremoni-
as consuetas tantum adhibeant. Si nihil hor-
um adfuerit, aut unum ex illis defuerit, de no-
vo baptizent: si probabiliter dubitent, num
essentiale quippiam omisum sit, Baptismum
cum conditione conferant; videlicet, Si tu es
baptizatus, ego te non rebaptizo; si vero non-
dum es baptizatus, ego te baptizo in nomine
Patris, & Filii, & Spiritus sancti.

6 Idem faciendum est in expositiciis infantibus,
ubi nullum certum & infallibile Baptismi
sui præ se ferunt testimonium.

7 In periculoso vero, imperfecto, & diffi-
cili partu, secundum regulas prudentiæ ob-
servandum est, quod Ecclesiæ usus habet &
Dd. tradunt.

8 Nullus, nisi prævia licentia Pastoris, pro-
lem suam extra Parochiam suam baptizari cu-
ret; & ubi baptizata fuerit, de collato Baptif-
mo Pastori testimonium ferat; quod etiam in
libro Baptismali notetur. Pastores tamen ra-
ro & non nisi ex gravi causa licentiam talem
concedant.

9 Baptizatis nulla alia nomina imponi de-
bent quam Sanctorum; quorum denominatio
ac memoria adultis, ad virtutis imitationisque
studium, desiderium accendere possit.

10 Diligenter quoque observare monen-
tur Parochi illud, quod in Concilio Tridentino,
ad evitandam difficultatem & pericula
impedimenti cognationis spiritualis, de nume-
ro patrinorum constitutum est; ne videlicet
plures quam unus vel una, vel ad summum u-
nus & una, ad suscipiendum, sub quovis etiam
prætextu, admittantur, nisi Nostram indigna-
tionem & condignam pœnam sustinere ve-
lint. Si qui vero alii forte Nobiles pro majori
solemnitate & familiæ suæ splendore, ad tan-
gendum infantem, patrinorum instar sese inge-
rant; volumus, ut Parochi ex ipsis duos desi-
gnent, qui veri susceptores sint, infantem soli
contingant, & cognationem spirituales con-
trahant, atque in librum baptizandorum à Pa-
rochis inscribantur, reliqui non item; quos ta-
men loco testium Baptismi solemnitatibus in-
teresse non vetamus.

11 Patrini ac Matrinæ sint homines pii ac
Catholici maturæ ætatis, in Fide atque pro-
batis moribus bene instituti, ut filios suos spi-
rituales in iisdem instruere possint; id enim
ipsorum, quam pro infantibus Deo & Eccle-
siæ faciunt, sponso requirit; cujus diligenter
à Parochis sunt monendi, ac magis eligan-
tur

⁴ *Seff. 24.
de ref.
mar. c. 2.
c. quam-
vis. de co-
gnat. spir.
in 6. c. non
plures. de
consecr.
dist. 4.*

⁵ *Vos au-
tem. de
consecr.
dist. 4.*

tur ii, qui salutem animæ consulere, quam muneribus augere queant.

12 Arcentur autem merito ab ista sponsione, qui nondum ad annos discretionis pervenerunt, nec Fidei rudimenta tenent, utpote Symbolum Apostolicum & Orationem Dominicam; item, qui, iusto impedimento cessante, eo anno peccata Sacerdoti suo confessi non sunt, neque in Festo Paschæ sacram Eucharistiam susceperunt, quique hæresi infecti aut excommunicati sunt. Neque enim convenit, illos tanquam comministros & testes assistere Sacramentis, qui vel de illis male sentiunt, vel quos Ecclesia à divinis arcet, vel qui se ipsos à communione & unitate Catholica segregarunt.

13 Regulares quæcumque personæ utriusque sexus, de Baptismo aliquem suscipere, aut pro aliis spondere, sacris Canonibus prohibentur. Pastores denique diligenter notent, à se vel aliis in sua Parochia baptisatos; ut in libro Pastoralis expressius continetur.

14 Alienum autem existimamus, magnam huius mundi pompam circa Baptismum adhibere, ne, ubi unusquisque in Baptismo pollicetur, Satanæ renunciare ejusque pompas desistere, in ipso vitæ Christianæ limine iis rebus dari opera videatur, quibus potissimum solemnibus sponsione renunciatur.

15 Antiquam & religiosam illam consuetudinem, qua puerperæ post absolutum puerperii tempus in proximo statim egressæ ad Ecclesiam procedunt, ut Deo pro puerperii beneficio gratias agant, ac precibus & benedictione sacerdotali expientur, tanquam piam ac laudabilem conservatam ac revocatam volumus. Nulla verò puerpera ante xxv à partu diem ad benedictionem admittatur; eaque non nisi à proprio Parocho aut ejus Vicario perficiatur.

C A P. XIV. De Sacramento Confirmationis.

1 S acramento Baptismi succedit aliud, quod contra hæreticorum infestationes in divina Scriptura fundamentum ac testimonium habet, secundum Ecclesiæ & SS. Patrum receptam ab omni antiquitate sententiam; & à Patribus antiquis Confirmatio, Vnctio, Chrisma, vel Chriasmatis Sacramentum appellatur, à quo & nos Christiani denominamur. Quid enim aliud est Christus vel Christianus quam Chriasmate unctus? Quod Sacramentum etsi non omnibus ad salutem absolute sit necessarium, tamen, cum in eo plenitudo Spiritus sancti conferatur, roburque detur adversus Carnis, Mundi, & Diaboli insidias, utque gratia roborati Fidem Christianam aperta fronte, constantique animo, coram toto mundo sine hæsitatione profiteri non eru-

becamus. Non leviter peccant, qui hanc sibi sollicitudinem non assumunt, ut vel ipsi, vel quorum curam gerunt, hoc salutari præsidio muniantur, fortesque in Fide constituantur; multo vero gravius, qui illud per contemptum negligunt. Ut propterea Nos, omnes & singulos subditos nostros serio commonitos esse velimus, ut hanc Spiritus sancti gratiam oblatam magno in pretio habeant, ejusque se participes faciant.

2 Pastores verò & Concionatores in Domino requirimus, ut eò majori diligentia, sollicitudine ac zelo, in fructibus huius Sacramenti explicandis versentur, quò vident amplius illud ab antiquis & nostri temporis hæreticis derisui & ludibrio habitum, ac præcedenti tempestate in his regionibus neglectum fuisse. De hoc præclare S. Melchiades Papa: *In Fonte Deus plenitudinem tribuit ad innocentiam, in Confirmatione augmentum præstat ad gratiam; in Baptismo regeneramur ad vitam, post Baptismum confirmamur ad pugnam; in Baptismo abluimur, post Baptismum regeneramur.*

3 Ne vero tam salutari remedio subditi nostri destituantur, eam in Nos curam assumimus, ut per Suffraganeum Nostrum constituendum designatis ab Ecclesia temporibus aliisque, quibus ipse Dicecesin nostram obitus est, hoc Sacramentum conferatur, nec desint tunc Parochi, cum adventum hunc futurum intellexerint, ut piis exhortationibus & documentis populum præsertim in pagis rudiorem, præparent ac disponant, ostendantque, Confirmationis Sacramentum rem esse sanctitatis plenam, inde ab initio Ecclesiæ magno semper in pretio habitam, magnoque consensu SS. Patrum approbatam, ac propterea huc magna religione compositisque moribus piè accedendum esse.

4 Inter alia vero de his populum doceant, ut non alii inter adultos Episcopo sistantur Confirmandi, quam qui prima rudimenta scientiam Christianæ Religionis, scilicet Dominicam Orationem, & salutationem Angelicam, ac Symbolum Apostolorum.

5 Qui adulti ad Confirmationem veniunt, ne gratiæ Spiritus sancti obicem ponant, sacramentali prius confessione conscientias suas purgent. gravibus autem sceleribus obnoxii, vel infames, aut sententia excommunicationis ligati, antequam poenitentiam agant & ritè absolvantur, ad hoc Sacramentum non sunt admittendi.

6 Patrinios autem, ad offerendos eos qui confirmati sunt Episcopo, declaramus idoneos, qui primum ipsi sint Catholici, confirmati, maturæ ætatis, ab omni excommunicationis sententia liberi, nec gravioribus criminibus palam obnoxii; tum qui, eo anno ad Sacramentum Confessionis ac Communionis

C 2 acceffe-

c. pla-
cuis. 16.
q. 1. c. per-
venit. 18.
q. 2. c. non
licet. c.
Monach.
57. de
consecr.
d. 4.

Mel-
chiades
Papa
Epistola
ad Epi-
scopos
Hispan.
refertur
c. 2. de
consecr.
dist. 5.

Act. c. 8.
Ephes. 4.
v. 30.
Aug. lib.
2. contra
litteras
Petil.
can. om-
nes fideles.
de conse. r.
dist. 5. &
est Urbani
Martyr.
qui vixit
An. 227.
in exem-
pla ad
omnes
Christia-
nos. c. no-
vissime,
ead. dist.

c. 1. de
Ie-
juni. de
consecr.
dist. 5.

acceserint, prima fidei noverint rudimenta: Regulares autem personas ad hunc actum accedere prohibemus.

¹ c. in Ca-
techismo.
cum seq.
de con-
secr. d. 5.
c. ult. de
cognat.
spir.
Concil.
Trid. sess.
24. c. 2. de
ref.

7 Patrinus autem non assumetur nisi unus, alius ab eo qui confirmandum ad Baptismum tenuerat.

8 Quilibet confirmandus, vel ejus Patrinus, fasciam lineam adferat, novam & mundam, trium digitorum latitudinis, ac longitudinis sufficientis, qua confirmati frons & caput ad reverentiam Chrismatis obligetur; triduoque gestetur; quo transacto deinde, si potest fieri, per Pastorem, aut Sacerdotem, aut Patrinum, aut alium è fidelibus, deponatur; & panniculus interpositus, quo Unctio munita fuit, comburatur, mittanturque cineres in piscinam sacram; frons autem confirmati abluatur; aqua lotionis in piscinam sacram, vel cimiterium, vel profluentem, effundatur, nullo modo in locum aliquem immundum.

9 Parentes ac Patrini confirmatis suis Filiis diligenter attendant, invigilentque, ut vitam agant tanta caelestium donorum ubertate dignam, iisdemque saepe in memoriam revocent, quando, à quo, & ubi fuerint confirmati, & ut hac gratiae plenitudine ad Dei gloriam & salutem suam rectè utantur. Pastores etiam, confirmatos in particulari libro notent, ut in Pastoralibus.

C A P. X V. De Sacramento Eucharistiae.

¹ Chryf.
hom. 60.
ad pop. 83.
in
Matt. 45.
in Ioan.
61. ad
pop. An-
tioch.
² c. multi.
1. q. 1.
³ 1 Reg.
4. 5. 6.
2 Reg. 6.
2 Cor. 11.
⁴ Sess. 13.
in decret.
de SS.
Euch.
sacr. Can.
1. 2. 3. 4.
5.
⁶ Cont.
Trid. sess.
13. de sa-
cram. Eu-
char. Can.
3. Item
sess. 21. de
commun.
sub uira-
que, Can.
1. 2. 3.

Cum Eucharistia sit præcipuum ac maximum Dei donum & longe sacratissimum Sacramentum, quo nihil habet Ecclesia dignius, admirabilius & salubrius, ipsum omnis boni ac gratiae fontem & autorem continens; dolendum sane est, multorum sanctae Religionis Catholicae adversariorum impia studia conatusque in oppugnationem hujus divinisissimi Sacramenti converti, multorum item & maxime malorum Sacerdotum impuritate ac vita mala, divinum hoc Sacramentum, horrendum in modum, profanari atque contemni; ut mirandum non sit, si Deus, merito hinc & offensus, gravissimas in populum calamitates immittat. Cui utrique malo occurrere cupientes, serio Pastoribus ac quibuscunque Concionatoribus, & divini verbi præconibus, commendamus; ut, quæ de astruenda hujus Sacramenti veritate, transubstantiatione, adoratione, veneratione, sumptione, oblatione, &c. sancta Synodus Tridentina post SS. PP. & DD. testimonia definivit, populo diligenter proponant atque explicant, simulque doceant, in Sacerdotibus quidem seu sacrificantibus ambas Sacramenti species sumendas, sine quibus rite consecratio & oblatio fieri non posset; in aliis vero fidelibus non sacrificantibus, illud certum esse, nullo

eos divino præcepto ad Eucharistiae Sacramentum sub utraque specie sumendum astringi, nec Christum in duas partes dissectum, secundum duo Sacramenti hujus signa, sed tam sub una quam sub utraque specie, imo sub unius etiam hostiae consecratae particula, Christum totum exhiberi, atque sumi, secundum Carnem, Animam, Sanguinem, Divinitatem, sine ulla gratiae, fructus, effectusque sacramentalis diminutione.

2 Qui ritus communicandi tanto accuratius in Ecclesia Nostra est ab omnibus retinendus, quo certius constat, hoc evidenti Symbolo Catholicos ab Hæreticis hodie plurimum discerni; & eos, qui usum calicis veluti rem ex institutione Christi necessariam ad salutem tantopere urgent, Ecclesiae Catholicae tum desultores tum contemptores esse; quos juvat magis de externis Sacramenti signis contendere, quam internam Eucharistiae virtutem & fructum quærere. Pastoribus vero serio & sub gravi poena injungimus, ne in hoc quicquam moribus Ecclesiae Catholicae contrarium committant.

3 Ne vero simpliciores errore decipiantur, ut, ablutioem ex calice sumentes, existiment, se Domini Sanguinem sumere; repetimus quod hac in parte à Prædecessore nostro ca. 3. Synodi statutum est; & volumus, ad rudis vulgi errorem abolendum, à Parochis vas quoddam honestum, distinctæ formæ tam à calice quam à domestico cyatho, atque illud, ubi commode haberi potest, argentum, in templo aservari, unde communicantibus & petentibus ablutio seu purificatio ab honesto Laico porrigatur; eaque de re populus, ne erret aut offendatur, diligenter instruat.

4 Volumus etiam ut in qualibet Ecclesia sit domuncula, seu receptaculum, vel tabernaculum ut vocant, Venerabilis Sacramenti, in loco elevato, conspicuo, honorifico, mundo, sicco, cancellis ac repagulis bene munito; in ipso summo Altari secundum morem Romanum tabernaculo aliquo excitato quod optamus; vel, quod toleramus, secundum vetustam Germaniae consuetudinem in latere sinistro Chori; ubi antiquissimo Ecclesiae usu, pro adoratione & infirmorum Viatico, Venerabile Sacramentum conservetur. Ut vero ab ingredientibus Ecclesiam animadvertatur, ubi sacrosancta Eucharistia sit adoranda, monitorio & conspicuo aliquo opere, seu pia aliqua sculptura, id designetur, quæ spectantes ad pietatem & cultum hujus Sacramenti, dulcem beneficiorum memoriam, & præsentiae Christi Domini nostri venerandam admonitionem excitet.

5 In Tabernaculo sit Monstrantia (ut vocant) argentea, deaurata, pro modo facultatum fabricæ, quæ ad Christi Venerabile Corpus

⁷ c. Sano.
de celebr.
Missar. co.
1. de eu-
char. Euc.
char.

pus

pus suis temporibus exhibendum vel circumferendum seruiat; similiter sit vasculum deens ac mundum, ex argento, quo Hostiæ consecratæ pro morientium Viatico & aliis necessitatibus conserventur, eo numero, quo præsentibus ægrotorum necessitati sufficere videbuntur. Renoventur vero singulis mensibus bis aut semel, vel etiam sæpius si loca sint humidiora, veteribus in Missa sub Communione ante ablutioem sumptis, & aliis in usum infirmorum de novo consecratis.

6 Coram Tabernaculo, in quo Venerabile Sacramentum aservatur, jugiter lampas ardeat, sumptibus fabricæ vel alterius qui ad hoc obligatur. quod ut non negligatur, Parochos & Sacristanos seu ædituos ad hujusmodi incuriam & luminarium defectus, ubicunque fuerint, corrigendos, aut Nobis vel Nostro Vicario quamprimum denunciandos, sub poena Nobis arbitraria obligamus.

7 Cum sanctissima Eucharistia¹ ad ægrotos deferatur, id summa cum religione fiat; Sacerdos superpelliceo & stola indutus sit; præterea decoro impositum velamini sacrum Domini Corpus ante pectus honeste ferat, referatque, lumine semper prælucente & sonante tintinabulo, ut spectantium mentes ad honorandam Christi præsentiam efficacius excitentur.

8 Quoties autem Sacerdos ad ministrandum ægrotis Sacramentum accersitur, semper duo ut minimum ex ipsius ægroti vicinis Presbyterum cum Custode à Templo ad ægrotum usque, detectis capitibus & cum maturitate deducant, & inde ad Ecclesiam reducant.

9 Monetur verò omnes, constituti in via quâ Sacerdos cum Venerabili Sacramento tranlit, ut summum illi honorem exhibeant, & sine equo sive curru vehantur, religiosè descendant, & tam diu flexis genibus permaneat, quoad Sacerdos cum Venerabili Sacramento transferit, quod multam huic Sanctissimo Sacrament^o consiliat reverentiam; idque nullius dignitatem dedecere, sed pro fidei suæ devotione ac professione verè gloriosum ac Christianum esse, arbitrari omnes debent.

10 Curetur verò diligenter, ut in administratione hujus Sacramenti, sicuti & Extremæ Vnctionis, ægrotantis cubiculum expurgatum, decenterque sit compositum, ac mensa aliqua linteo mundo instrata sit, ac etiam Cruce, luminaribus, ac vasculo aquæ benedictæ, instructa, præparetur, in qua pyxis cum Venerabili Sacramento constitui possit.

11 Nolimus verò, ut in Civitatibus, oppidis & pagis, pauciores quam duæ Sacræ Eucharistiæ particule ad infirmum deferantur, ne, cum Sacerdos ad Ecclesiam redit, falso existimet populus, præsentem & adorandam Eucharistiam adesse. Quod si procul à Civitatibus,

oppidis & pagis, ad ægrotos Sanctissima Eucharistia sit deferenda, quia interdum periculum subesse potest, Sacerdos, vel pedes vel eques, vel in curru honeste compositus, ac superpelliceo & stola indutus, in pyxide minore argentea, honesto loculo inclusa, ex collo dependente, vel ante pectus gestata, unam vel plures hostias pro ægrotorum providendorum numero conservabit; lumine præcedente usque ad domum ægroti, dispensata vero communiione, Sacerdos, deposita stola & superpelliceo, sine lumine, in silentio & cum modestia ad Ecclesiam revertetur.

12 Hortamur etiam atque etiam Parochos, & quamvis refrigerante charitate ac devotione populi Christiani, Ecclesia omnes Christi fideles obliget ad sacram Eucharistiam semel minimum in anno circa Festa² Paschalia sumendam, quia tamen sicuti corpus materiali, ita anima spiritali cibo sæpius reficienda est, ideo diligenter adhortentur subditos Parochi, ut sæpius, vel saltem celebrioribus Festis, Exomologesi præmissa, sacrosanctum Christi Corpus reverenter sumant, eosque ad hanc piam & salutarem frequentiam, verbo, exemplo, publice ac privatim invitent.

13 Refert autem plurimum, quanta fide, charitate, ac devotione præditi sint, qui ad Eucharistiam percipiendam accedunt. Hinc Parochi studiosè populum doceant, de ratione pie sancteque cum magna præparatione atque reverentia communicandi, diligenterque Canonem illum explicent Apostolicum, & illis quasi ob oculos ponant, ³ *Probet autem se ipsum homo, &c.* Declarentque, ex consuetudine Ecclesiastica illam probationem necessariam esse, ut nullus, sibi peccati mortalis conscius, quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissa Sacramentali confessione ad sacram Eucharistiam accedere præsumat. quam consuetudinem simul & Ecclesiæ præceptum ab omnibus communicaturis præcipimus inviolabiliter observari.

14 Sacro Paschatis Festo singuli Parochiani in sua⁴ Ecclesia Parochiali communicent; nec quispiam illud differat, vel alibi faciat, sine causa à Nobis vel Vicario Nostro vel Parocho approbata. Qui vero tempore Paschali absentes fuerint, aut ex necessitate aut alia iusta causa alibi communicarint, intra octo dies à reditu, impleti præcepti Ecclesiastici testimonium fide dignum Parocho exhibeant.

15 Si quis vero istud Ecclesiæ mandatum contempserit, & monitus non respuerit; & vivus communionem fidelium privetur, nec ad Sacramentum etiam Matrimonii admittatur, & mortuus sepultura Christiana careat; secundum Canonem Concilii Lateran. quem pro evidentiore intellectu hic inferi curavimus.

16 *Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua solus peccata*

² c. omnis
utriusque
de poenit.
& remiss.

³ I Cor
II.

⁴ d. c. omnis
utriusque
Conc.
Trid. sess.
13. de sa-
cram. Eua-
char. Can.
9. & sess.
14. de sa-
cram. Poenit. c. 5.

cata saltem semel in anno fideliter confiteatur proprio Sacerdoti, & inunctam sibi poenitentiam propriis viribus studeat adimplere; suscipiens, reverenter ad minus in Pascha Eucharistiae Sacramentum, nisi forte de proprio Sacerdotis consilio, ob aliquam rationabilem causam, ad tempus ab huiusmodi perceptione duxerit abstinendum, alioquin & vivens ab ingressu Ecclesiae arceatur, & moriens Christiana careat sepultura.

17 Parochi quoque teneantur annue non communicantium nomina Nobis, aut Vicario Nostro, in scriptis deferre, quod ut certius fieri possit, Pastores & alii Confessarii suis poenitentibus, uti etiam communicantibus, certas Schedas, quas Nos imprimi curabimus, distribuunt, illasque post Dominicam in Albis recipiant, ut de iis rationem reddere possint. Caveant vero diligenter, ne aliis, quam tempore Paschali confitentibus & communicantibus, illas tradant, aut alia fraus surrepat.

Pueros, ubi ad annos discretionis pervenerint, ne patiantur Parentes & Parochi à sancta Communione diutius abstinere, sed eos pie ad Eucharistiae sumptionem inducant, & Ecclesiae offerant; prius tamen in Christianae fidei rudimentis, & iis quae ad dignum tanti Sacramenti usum ac fructum cognoscendum pertinent, diligenter instructos.

Damnatis ad mortem, de peccatis rite confessis & contritis, negari non debet Eucharistia; sed tamen danda ante diem supplicii, si commode fieri possit.

Quando sacra Communio in Templo datur, praesertim in Paschate & in Festis solemnioribus cum multi simul communicant, ut omnia ordine bono & cum debita reverentia fiant, concedens est, ut mares seorsim, & feminae etiam seorsim, procedant.

Publici Concubinarij, Fornicatores, Foeneratores, Blasphemi, Usurarii, Simoniaci, Meretrices, Excommunicati, alique notorie criminosi, praesertim si post serias admonitiones vitam moresque comperiantur non emendasse, item furiosi, amentes, & usu rationis destituti, nisi lucida habeant intervalla, ad Communionem non admittantur.

C A P. X V I. De Sacrificio Missae & celebratione Missarum.

1 C O nstans est Ecclesiae vera doctrina, quam semper tradidit & à suis Ministris doceri vult, Eucharistiam simul & sacrificium esse & Sacramentum: Sacrificium verae laudis, gratiarum actionis, ac propitiationis pro fidelibus vivis & defunctis: Sacramentum autem spiritualis alimoniae, quo vitam nostram spirituales tueri & conservare possimus: nec potuisse Salvatorem nostrum, quando seipsum in ara Crucis obtulit, illustrius erga nos suam charitatem testatam facere,

quam cum nobis visibile Sacrificium reliquit, quo cruenti illius Sacrificii, in ara Crucis semel immolati, virtus & efficacia in nos derivaretur, cuiusque memoria usque in finem saeculi quotidie summa cum utilitate ab Ecclesia, per totum terrarum orbem diffusa, recoleretur.

2 Cumque fateri cogamur, nullum opus adeo sanctum ac divinum à fidelibus tractari posse, quam hoc ipsum tremendum Mystrium, quo vivifica illa hostia, qua Deo Patri reconciliati sumus, in Altari per Sacerdotes incurto modo quotidie offertur; satis etiam apparet, omnem operam & diligentiam in eo ponendam esse, ut, quanta maxima fieri potest, interiori cordis munditia & puritate, atque exteriori devotionis & pietatis apparatus ac specie illud ipsum peragatur.

3 Itaque Sacerdotes, Deo placationis hanc hostiam oblaturi, primum seipsos probent, ac conscientias suas scrutentur, easque, quotiescunque opus fuerit, Sacramentali confessione expurgent, priusquam ad altare sacrificaturi accedant; nunquam vero cum conscientia vel reatu peccati mortalis mysteria ista sacrosancta contrectent. 4 Quod si Confessarii facultas nulla sit, & urgeat alioquin celebrandi necessitas, cum contritione & proposito statim confitendi habita Confessarii copia celebret, & peracta Missa propositum illud, quamprimum poterit, exequatur.

4 Sacerdotes vino & temulentiae dediti, impuritati vitae & aliis criminibus obnoxii, à Missarum celebratione arceantur, nisi sinceræ emendationis specimen exhiberint.

5 Vt autem in conquirendis Confessariis minor sit difficultas, libere permitimus Sacerdotibus qui regulares non sunt, ut, quem velint Confessarium, à Nobis admittum, & juxta formam Concilii Tridentini approbatum, sibi eligere possint, per quem à peccatis omnibus, quae Sedi Apostolicae aut Nobis reservata non sunt, absolvantur. Conabimur autem Diocesim nostram in suas regiones distinguere, & singulis certas Parochias assignare, in illisque Decanum aliquem ruralem denominare, qui eminentiorem super alios curam & certis in casibus potestatem habeat ampliorem.

6 Praecipit sacra Synodus Tridentina, ut, quaecunque in Missae celebrationem irrepserunt à tanti Sacrificii dignitate aliena, illa locorum ordinarii Episcopi prohibere atque è medio tollere sedulo curent ac teneantur. Quamobrem Nos, huiusmodi decreto inhaerentes, omnia & singula, quae vel avaritia, vel irreverentia, vel superstitio, vel malus usus induxit, sublata esse volumus; sicuti sunt pactioes, mercedes, candelarum certus numerus, inulitatae preces, & quae sunt similia avaritiae & superstitiosae vanitatis sufflamina.

7 Missae nec nimis tarde, nec nimis festinanter,

Can. fures. 13.

q. 1.

Clem.

cum se-

canduz.

de poenit.

Remiss.

c. quod in

to. cod. tit.

2 c. tit.

nos. & c.

quod situm.

de coha-

bit. Cler.

Emulier.

c. pro di-

lectione.

de consec.

d. 2. Can.

multi. 2.

q. 1. c. si

Sacerdos.

de off. ind.

ord.

Conc.

Trid. Sess.

22. c. 1.

& 2. de

Sacrif.

Missae.

Conc.
Trid. Sess.
13. de Sa-
cram. Euc-
char. c. 7.
& Can.
11.

Sess. 22.
c. 2. in de-
cret. de ob-
serv. &
evit. in
Missae celeb.

ter, neque memoriter, sed ex Missali legantur. omnes peregrinos & indecoros gestus oris, capitis, manuum, brachiorum, ac totius corporis jactationes ab augustissimo hoc mysterio eliminatos esse volumus.

8 Sacerdotes, quæ debent ex instituto Ecclesiæ, palam clariori voce pronuncient, reliqua secrete recitent.

9 Circa elevationem sacræ Hostiæ, Antiphonæ vel aliæ cantiones intempestivæ ne intercinantur, nec organum pulsetur, sed altum silentium cum recollectione animi, quod præsentibus tunc mysteriis debetur, observetur. Post elevationem Calicis, si musice cantandum est, id devote & graviter fiat: ubi verò hæcenus moris fuit, ut ad elevationem majori vel alia campana signum detur, etiam in posterum observetur; ubi non fuit, introducatur; & populus admonetur, ut tam domi quam foris ad dictum signum, reverenter, vel stet capite detecto, vel in genua procumbens oret, gratias agens Redemptori nostro, quod propter nos & nostram salutem descendit de cælis, & incarnatus est de Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine, & Homo factus est.

10 Nec ante auroram, nec post meridiem, nisi ex causa jure permisa, nec sub Concione, Missæ celebrentur.

11 In oppidis, Pagis, & Collegiatis Ecclesiis, tam hyberno quam æstivo tempore horæ celebrandæ certo modo disponantur, ut omnium devotioni & obligationi satisfiat. Vbi vero eodem die plures Missæ dici consueverunt, is ordo servetur, ut prima in ipso diluculo pro plebis commoditate, aliæ successivè & ex intervallo dicantur, non verò plures (quatenus fieri potest) eodem tempore, præsertim diebus festivis; ut pro majori sua ipsique commoditate præcepto Ecclesiæ de audiendo sacro satisfacere possit.

12 Celebrantibus autem semper Minister adsit, qui ipsis inserviat & respondeat, semper si fieri potest superpelliceo indutus, alias corpore & moribus compositis; qui ab Altari non, nisi peracto sacro, cum Sacerdote secedat.

13 Repetimus quoque ex Concilio Tridentino & Synodo Osnabrugensi, quod de Missæ Officio in privatis Oratoriis seu ædibus, aut ara portatili, non dicendo, est ordinatum, sine speciali Nostra aut Vicarii Nostri licentia, in scriptis obtenta.

14 Alienum est ab instituto Nostro & consuetudine Ecclesiæ Romanæ, ut diebus Dominicis ac festivis Missa defunctorum solemniter propter exequias mortuorum servetur. quapropter satius est, ut justa funebria in alios hebdomadæ dies rejiciantur. Quod si vero ob singulares causas ipsis Dominicis aut Festis peragendæ viderentur, id ita fiat, ut vel in Missa Dominicæ vel Festi adjuagatur oratio propria pro Defunctis, in paramentis tamen

sacerdotalibus, tempori convenientibus; vel, præter consuetam Parochialem Missam, una aut plures pro Defunctis dicantur, si plures Sacerdotes haberi possint.

15 In Altaribus & circa illa nihil omnino sit fordidum vel incompositum; in vestibus sacris nihil lacerum, vel immundum; curentque Sacerdotes, ut paramenta habeant tempori & officio convenientia. Nihil quoque desit in sacris vasis, ad officium divinum spectantibus. Altaris mappæ, purificatoria, corporalia, & alia officii divini instrumenta, sæpius laventur, mundaque & integra tutis in locis conserventur.

16 Primam Missam celebraturi Sacerdotes, non ante id facere permittantur, quam in sacris Missæ ritibus & tota ratione celebrandi juxta usum Romanum sufficienter fuerint instructi. Severe autem prohibemus omnem conviviorum luxum, ludorum, chorearum, & similibus abusuum vanitatem; nec admittimus nisi ad frugale convivium ex viris aliquot honestos, ex foeminis matrem dumtaxat, sororem & in secundo gradu conjunctas. Ne fas enim & valde indignum est, Sacerdotes Christi illo die, quo primum puras in sacrificio ad Deum manus levant, rebus profanis & ludicris occupari, aut quod pejus est crapulari. In eos vero, qui in hoc deliquisse inventi fuerint, graviter animadvertemus.

Multum vero pietatem ac devotionem in populo promovebit, si Parochi ac Concionatores, hujus Sacrificii à Christo in ultima cœna instituti veritatem, excellentiam & admirabiles fructus singulari studio doceant, eumque commonefaciant, ut non solum Dominicis & Festis, sed aliis etiam diebus per hebdomadam, sacro Missæ Officio interesse studeant, neque sub reatu peccati mortalis Missam diebus Dominicis & festivis omittant. patres matresque familias etiam commonefaciendi sunt, ne liberos suos, servos & ancillas, talibus diebus ita occupent, & Missam & Concionem audire non possint.

Conc. Trid. Sess. 22. de Sacrif. Missæ. c. 8.

c. Missæ. cum ad celebrandas. de consecr. dist. 1.

C A P. XVII. De Sacramento Pœnitentiæ, & casibus reservatis.

1 S I ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum esset, ut justitiam in Baptismo, ipsius beneficio & gratia, susceptam constanter tuerentur, non fuisset opus, aliud ab ipso Baptismo Sacramentum ad peccatorum remissionem esse institutum. Quoniam autem Deus, qui dives est in misericordia, cognovit figmentum nostrum; illis etiam vitæ remedium contulit, qui se in peccati servitutem & Dæmonis potestatem tradidissent; Sacramentum videlicet Pœnitentiæ, quo lapsis post Baptismum beneficium mortis Christi applicatur; ut merito SS. PP. 8. & Concilium

Concil. Trid. Sess. 22. de Sacram. Pœnitentiæ. c. 1. S. Hieron. in 3. c. Esaiæ. ad Demetr. de servanda Virg. S. Ambros. ad Virg. laps. c. 8.

C 4 Trid.

c. hoc quoque. de consecr. dist. 1. Sess. 22. Decreto de observ. & evit. in celebrat. Missæ. c. 22. c. Sicuti. cum seqq. c. his ergo. c. Nullus Presbyter. c. Clericos. de consecr. dist. 1.

1 Sess. 6. c. 14. & Sess. 14. c. 2. Can. Secunda de Pœnit. dist. 1.

Trid. 1 Pœnitentiam, secundam post naufragium tabulam appellarint; qua scilicet ex vorrice mortalis peccati, tanquam è naufragio subvehi, & in portum salutis transferri unusquisque possit.

2 Doceant autem Parochi diligenter suos Parochianos, post lapsum ac mortalis peccati reatum, hoc medicamentum atque perfrugium Christianis omnibus ad eò ad reconciliationem salutemque necessarium esse, ut sine illo, vel ejus voto, nemo in nova lege lethaliter peccato adstrictus salvari possit. Hanc autem frugiferam esse pœnitentiam, 2 ut, quibus modis Deum offendimus (offendimus autem corde, ore, ac opere) iisdem reconciliemur Deo; corde quidem per contritionem, ore per Confessionem, ac opere per satisfactionem: quas integrales partes frequenter populo inculcandas, & præsertim ob laxiores hujus temporis opinioniones ostendendum monemus, specialem peccatorum confessionem, cum numero ac circumstantiis, speciem peccati aut mutantibus, aut notabiliter aggravantibus, necessariam esse, ut Sacerdos causæ cognitionem recte ex statu pœnitentis intellecto instituire, & ubi peccata solvenda, ubi liganda, recte discernere possit.

2 S. Chr. 1. serm. de vera pœnit.

3 Cum toto anno, tum præcipuis Christi & B. Virginis festivitibus, & Quadragesimæ potissimum tempore, fidelibus Pœnitentiæ atque Confessionis ulus fructusque ferventer à Parochis & Concionatoribus erit commendandus, ac populus ad eorum frequentationem piis cohortationibus excitandus; monendique communiter omnes, cum per annum sæpius & quidem in gravissima peccata labantur, quanto cum salutis periculo conjunctum sit, si salutare pœnitentiæ remedium non eligant, sed potius in tanto salutis suæ æternæ discrimine versari, ac Dei gratia destitui, majoremque, hac Confessionis dilatione, humani generis hosti occasionem insidiarum ac malitiæ suæ in ipsos exercendæ, præbere velint.

4 Sacerdotes singulis quindenis, cæteri Clerici singulis mensibus, minimum, confiteantur.

5 Puerperæ periculose ægrotantes, & alii quibus probabile vitæ periculum imminet, non differant, salutaribus Pœnitentiæ remediis se munire, idque tempestive, ne cum corpore etiam animæ periculum incurrant. & ad hoc studiosè advigilent Pastores, atque etiam, cum necessarium judicaverint, ultro sese offerant.

3 Concilio Trid. Sess. 14. de Sacram. c. 7. & Sess. 23. c. 15. de ref.

6 Ad Confessiones autem audiendas requiritur in Sacerdote, præter potestatem quam in ordinatione sua accepit, etiam collata per Episcopum Iurisdictione, 1 & absolvendi potestas, prævio examine seu approbatione Episcopi, sine qua nulla est absolutio.

7 Nullus itaque Sacerdos, siue Sæcularis

siue Regularis, Confessiones audire præsumat quorumcunque, siue Sæcularium & Laicorum, siue Sacerdotum & Clericorum, nisi prius examine præmissio idoneus repertus, & à Nobis aut Nostro Vicario Generali approbatus fuerit; excepto mortis articulo, quando approbatus Confessarius haberi non potest; tunc enim quilibet Sacerdos ab omnibus & quibuscunque peccatis, etiam Sedi Apostolicæ aut Nobis reservatis, in foro conscientie absolvere potest.

8 Præter hanc Iurisdictionem præsentem requiritur vitæ integritas, ætatis aut saltem morum maturitas, scientia Canonum pœnitentialium, censurarum & casuum reservatorum; diligens lectio probatorum & piorum scriptorum, qui de Sacramento Pœnitentiæ scripserunt; prudentia, & discretio, ut sciant distinguere inter lepram & lepram, & salutarem medicinam peccatis contrariam applicare, pro peccato luxuriæ jejunium & continentiam, pro avaritia largitatem, pro furto primò restitutionem, deinde opera misericordie, &c. similia.

c. Deus qui Ecclesiam de pœnit. & remiss. Conc. Trident. Sess. 14. de Sacram. pœnit. c. 8.

9 Extra necessitatem Confessiones non audiantur nisi in Ecclesia, & loco aperto; maxime si confitentes sint mulieres; quas convenit breviter expedire. Confessionalia ubique erigantur in loco commodo templi, sumptibus fabricæ.

10 Caveant autem Parochi & Presbyteri, audientes confessiones, ne alii, confiteri volentes, nimium appropinquent, & confitentem aut turbent aut facultatem illi adimant liberè proferendi peccata sua, aut Confessario exactius interrogandi.

11 Meminerint etiam Confessarii, sigillum Confessionis sibi strictissime observandum, nec verbo, signo, nutu, aut quovis alio modo vel minimum veniale peccatum Confitentis prodendum esse, idque etiam post mortem; sub pœnis à Iure præscriptis. Observent etiam, ne cum pœnitentibus, quorum Exomologesin audierint, extra Confessionem de iis peccatis agant, quæ illis in Confessione manifestata sunt, nisi forsitan prægnantibus de causis, petita ante venia, & ad singularem Confiteatis utilitatem id fiat.

c. Sacerdos de pœnit. d. 6. ca. omnis utriusque de pœnit. & rem.

12 Magnopere verò ad Christiani populi disciplinam & Ecclesiæ autoritatem pertinere semper visum fuit, ut atrociora quædam & graviora crimina non à quibusvis, sed summis dumtaxat Sacerdotibus, absolverentur. Vnde merito Pontifex + Maximus, pro summa potestate sibi in Ecclesia universa tradita, causas aliquot graviorum criminum suo peculiari iudicio reservavit. quod idem Episcopis in sua cuique Diocesi, supra alios Sacerdotes inferiores autoritate, licitum esse, Concil. Trid. 5 ex definitione Canonum antiquorum recte statuit.

4 Concil. Trid. Sess. 14. de Sacram. Pœnit. c. 7. 1. dist. Sess. 14. c. 7. & c. 1. & c. 1. Episcopus de pœnit. & remiss. in 6.

13 Pec-

13 Peccata vero & crimina, reservationi Summi Pontificis subiecta, multa sunt; quorum præcipua in Bulla Cœnæ Domini sigillatim referuntur; de quibus expedit legere Navarrum in Manuali, & Toletum in Instructione Sacerdotum, Franciscum Suarez & alios de Censuris, Sylvestrum & alios Summistas verb. Censura, Casus reservati, Excommunicatio, &c.

14 In quibus tamen casibus, Sedi Apostolicæ reservatis, si occulti sint, Nos & Vicarius Noster ut absolvere & dispensare possimus, Concilium Trid. statuit.

1 Sess. 24.
c. 6. de
ref.

15 Cum vero multi sunt Casus, Episcopali absolutioni ac dispensationi de jure reservati, qui à multis Dd. in unum sunt collecti, ac in Pastoralis Romano, à Nobis in publicum dando, designantur; ex iis tamen plerisque, Nobis de iure & consuetudine reservatos, hic ponendos existimavimus.

Casus reservati Clericorum.

Fornicatio cum filia Confessionis.

Concubinatus publicus, & vaga fornicatio.

Revelatio Confessionis.

Furtiva susceptio sacrorum Ordinum sine debita licentia, & Dimissorialibus ab alieno Episcopo; aut cum Censuris irretitas quispam Ordinem suscipit, aut sine Ordinibus celebrat aut ministrat.

Casus reservati Laicorum.

Matrimonium contractum cum alia, conjugæ adhuc vivente, scienter, aut antequam de morte prioris satis certificetur; aut clandestine initum, non servata forma Concilii Tridentini; machinatio in mortem Conjugis, morte secuta.

Casus reservati, Clericis & Laicis Communes.

Homicidium voluntarium, factum, præcepto, consilio, vel consensu deliberato commissum.

Sacrilegium in re vel in persona.

Incestus cum Consanguineis & Affinibus in gradu, à Concilio Tridentino determinato.

Adulterium.

Raptus.

Procuratio abortus vel sterilitatis.

Incendium Ecclesiarum, domorum, aut segetum, malitiosè factum.

Pollutio Ecclesiæ, Cœmeterii, sanguinis vel feminis effusione.

Violatio immunitatis & libertatis Ecclesiasticæ.

Item veneficium, sortilegium, divinatio, incantatio, cum pacto Dæmonis expresso vel implicito, & abusus Sacramentorum & rerum sacrarum ad superstitiones & artes magicas.

CAP. XVIII. De Sacramento Extremæ Vnctionis.

1 Ecclesia Catholica, contra omnium temporum hæreticos, ab ipsis Apostolorum temporibus palam semper ex D. 2 Jacobi Apostoli sententia affirmavit & docendum tradidit, Extremam Vnctionem Sacramentum esse vere ac proprie dictum, quo, migraturis ex hac vita, Oleo salutis & Fidei oratione augetur robur contra hostes invisibiles, in isto momento (ex quo dependet æternitas) fortius impugnantibus, & calcaneis ac fini vitæ insidiantibus; ac deinde gratia confertur remissionis reliquiarum peccatorum ad salutem corporis & animæ.

2 Jacobi
5. v. 14.
& 15.

2 Ideoque hujus Sacramenti usum & salutare effectus sæpius Parochi suis subditis, ac præsertim egrotis, explicent, ut, quod hætenus in Diocesi Nostra fere in desuetudinem abiit, in pristinum laudabilemque usum revocetur.

3 Conc.
Trid. sess.
14. in do-
ctrina de
Sacram.
Extremæ
Vnctionis.
4. sess.
24. c. 7. de
ref.

3 Parochi, induti superpelliceo & stola, hoc Sacramentum administrant periculosè laborantibus, & quorum jam deplorata videtur valetudo; licet etiam agonizantibus, & qui improvise vi mortis opprimuntur, ac sensibus carent, recte conferatur, modo antea bonæ & honestæ vitæ fuerint, & præcedenti tempore Paschali communicarint. Custodes quoque, superpelliceis induti, cum lumine sine nola præcedant.

4. sess.
14. c. 3.

4 Observent vero Parochi, Extremam Vnctionem non esse dandam pueris, extremo supplicio afficiendis, amentibus, furiosis, qui non habent lucida intervalla, impenitentibus, desperatis, excommunicatis, & qui præcepto Paschalis Communionis non satisfecerint.

5 Eximenda quoque est illa persuasio erronea & perniciosa ex mentibus hominum, qua sibi imaginantur, sese, si inungantur, citius morituros, ut propterea ad extremum vitæ halitum hoc Sacramentum differant.

6 Invigilent verò Pastores, si ex suis infirmari aliquem graviter intelligant, & mortis periculum subesse existiment, ne forte, prædicta opinione vel negligentia aut malignitate domesticorum aut aliorum, Vnctionis Sacramentum impediatur, aut æquo justius differatur; quin potius ultro ex charitate & officii sui ratione sese offerant, oviculam suam invitant, moneantque infirmum de cura salutis suæ habenda, frequentiq; visitatione ad mortem disponant, ac, quatenus per occupationes licet, morituris consilio, solatio & auxilio adesse studeant; aut saltem curent, ut alius aliquis Sacerdos aut Religiosus advocetur, qui luctantem cum morte adjuvet; habeantque Pastores in hanc rem assiduos sibi libellos quosdam pios, qui de ratione bene juvandi morientes à piis & doctis viris sunt compositi.

7 Cæ-

7 Cætera quæ ad rectam hujus Sacramenti administrationem spectant, ex libro Pastoralis petenda sunt.

CAP. XIX. De Sacramento Ordinis.

1 O Rdinum collatio, seu manuum impositio, cum ostium sit ad Ecclesiarum gubernacula, & ministeria exercenda; omni certe diligentia illud observandum est, quod hætenus diligenter curatum non fuisse multis in partibus orbis Christiani lugemus. hinc enim tanta mala uno quasi imperu in Ecclesiam inundarunt, eamque misere affligerunt; ut attentio rem posthac curam Episcopalem merito requirant, ne, quod D. Apostolus Paulus discipulo suo 1 Timotheo præscribit, id cum magno Ecclesiæ exitio contemnatur. Manus cito nemini imposueris, neque communicaveris peccatis alienis, qui etiam hujusmodi custodia formulam quandam charissimis suis discipulis ex professo 2 præscribit, quam Nos sequentes, circa ordinandos & eorum ingressum, subjunctas conditiones observandas, ex Conciliis & Canonibus depromptas præscribimus.

1 Tim. 5. 1 Tim. 3. ad Tit. 1. c. 1. & fin. De Presbyt. non baptizato. Conc. Trid. sess. 23. c. 4. de ref. c. 1. De filiis Presb. in 6. c. cum nullus, de tempor. ord. in 6. Can. de his, dist. 28. c. 2. dist. 77. ult. De temp. ordin. in 6. d. ca. 2. Conc. Trid. sess. 23. c. 12. De ref. c. 1. & c. consului. De servi. non ord. c. Matrimonium, dist. 33. & c. Clerici. ead. dist. dist. 55. per tot. & c. 6. & toto tit. de corp. vitiatu non ord. c. 3. de temp. ord. in 6. dist. 71. & 72. per tot. Conc. Trid. sess. 23. c. 8. de ref. 14. dist. 27. 28. & 32. per tot. & c. 5. de cons. conjug. 15. c. cum illorum, de sent. excomm. & c. 1. de eo qui furt. ord. susc. 16. c. illiteratos. d. 36. c. Penitendi. 55. c. fin. de atate & qual. ord. 17. Conc. Trid. sess. 23. c. 5. 7. & 12. de ref. dist. 49. & 50. per tot. 18. dist. 70. per tot. & c. cum secundum de Prab. & dignit. c. accepimus, de at. & qual. Conc. Trid. sess. 21. c. 2. de ref.

2 Primam tonsuram & Quatuor minores Ordines suscipere desiderans, debet esse 3 baptizatus, sacro Chrismate 4 confirmatus, ex legitimo matrimonio 5 procreatus, aut natalibus restitutus, origine vel domicilio vel beneficio 6 Diocesanus, aut à suo Episcopo dimissus. Ad primam tonsuram requiruntur anni 7 septem completi. Eos, qui quatuor minores susceperunt, expedit pauciores non habere quam annos 8 duodecim. Ordinandi 9 Subdiaconi inchoasse debent annum ætatis suæ vigesimum secundum, Diaconi vigesimum tertium, Presbyteri vigesimum quintum; de quo fidem facere debent publico Magistratus loci, aut alio fide digno Testimonio, sicuti & de justis natalibus, aut, si eorum defectum patientur, legitima restitutione ac dispensatione.

3 Præter hæc requiritur primo, ut ordinandi sint 10 liberi, mente & corpore 11 integri. Secundo non truncati, non mutilati, aut notabilem deformitatem 12 corporis patientes. Tertio Diocesani, 13 aut à suo proprio Episcopo dimissi. Quarto matrimonii 14 vinculo non obnoxii. Quinto non 15 Excommunicati. Sexto competenter 16 docti. Septimo 17 vitæ probatæ. Octavo titulum 18 sufficien-

tem beneficii aut 19 patrimonii habentes. Quæ omnia partim per evidentiam & ocularem demonstrationem, partim per Examen, partim Literis & Testimoniis constare debent.

10 d. 7. sess. 21. c. 2. & sess. 23. c. 16.

4 Qui ad Superiores Ordines promoveri petunt, Literas primæ tonsuræ seu accepti prioris Ordinis exhibeant. Ad Diaconatum & Presbyterium ordinandi fidem faciant de functionibus priorum Ordinum debite exercitis, de horis Canonicis recitatis, de gestato habitu & corona Clericali.

5 Cum nonnunquam contigisse animadvertamus, quod nonnulli Civitatis & Diocesis Nostræ Clerici indocti, ac vitæ non satis probatæ, dimissoriales variis modis extorserint, & sub earum prætextu in exteris Diocesis Ordines furtive susceperint: volumus & serio mandamus Vicario nostro in Spiritualibus, ne in posterum sine gravi & legitima causa literas hujusmodi Dimissoriales concedat; præsertim quando Nos in Diocesi nostra per Vicarium Nostrum in Pontificalibus Ordines conferri curabimus.

6 Qui beneficia Parochialia, sive quævis alia curata, adepti sunt, illa non ante admittant, à Nobis Iurisdictionis executionem accipiant.

10 Concil. Trid. sess. 24. c. 12. de ref.

7 Sacris majoribus Ordinibus initiati, vel in minoribus beneficium obtinentes, sciant, se secundum Constitutiones Ecclesiasticas ad preces horarias quotidie persolvendas, sub pœna peccati mortalis & restitutionis fructuum, pro rata temporis quo Officium non impleverunt, teneri; ideoque huic obligationi studiosè satisfaciant.

8 In Cantu Ecclesiastico addiscendo hætenus magna ordinandorum negligentia animadversa fuit, non sine gravi scandalo populi; ut aut muti sint multi in Choro Clerici, Cantus Ecclesiastici imperiti, aut in voce inconcinna & absone mutis deteriores sæpe reperiantur. Quare serio mandamus omnibus, ad sacros Ordines aspirantibus, ut Cantum Gregorianum seu Choralem ex principiis, usu, atque exercitatione addiscant. Cujus etiam in examine posthac rationem accuratam haberi volumus.

CAP. XX. De Sponsalibus, & Sacramento Matrimonii.

1 R Eccte, ex antiqua Ecclesiæ consuetudine, Matrimonii Sacramentum præcedere solent Sponsalia; quæ sunt futurarum nuptiarum repromissio, & Matrimonii quædam præludia atque præparatio; ne scilicet temere ac præcipitanter, sine magna consultatione & deliberatione, contracta Matrimonia, postea vel impedimento aliquo afficiantur,

Can. nostrates. 30. q. 5. l. 1. v. 2. sess. de Spons.

tur, vel difficiliore pariant exitus. Quæ Sponsalia cum à sacro Concilio Tridentino in suis terminis ac juris communis dispositione relicta sint, præterquam quod nunc, sublato Matrimonio clandestino, per carnalem copulam in Matrimonium non transeant, certum est tamen, valida esse, & servari debere, etiam si coram Parocho ac testibus contracta non fuerint, nec posse contrahentes leviter ac voluntate sua, nisi ob causas jure definitas, & à Nobis aut Nostri deputatis Commissariis approbatas, à Matrimonio contrahendo resilire, quod juste illis concedetur, ubi causa petendi iusta apparebit.

2. Ut vero minor sit controversarum occasio, Sponsalia non clandestine vel in angulo, sed in domo aliqua honesta, aut in loco sacro, Parentibus, Cognatis, Tutoribus, aut pluribus Testibus aut etiam Parocho præsentibus, contrahantur; admoneanturque à Parochis Adolescentes & puellæ, ne invitæ & insciis Parentibus vel Tutoribus Sponsalia vel Matrimonium inire, nec in hac re magni momenti quicquam inconsulto calore, præsertim quod contra honestatem pugnet, inchoare præsumant. Sed & monendi Parentes ac Tutores, ne ipsi morositate sua Liberos ætatis maturæ tardius eloquent, illisque vel incontinentiæ vel fugæ aut inconsultæ actionis prænitendam præbeant occasionem.

3. Grave peccatum est, frequens tamen in his regionibus, quod, post contracta Sponsalia, desponsi, antequam legitime matrimonium contraxerint, se carnaliter cognoscant, ad quod periculum incontinentiæ evitandum, moneant Parochi Sponsos, ut intra sex septimanas ad matrimonii celebrationem procedant, nec ante benedictionem in Templo suscipiendam sub eodem tecto habitent, aut soli conversentur, quod si contra hoc aliquid attentaverint, eos Nobis aut Vicario Nostro denuncient.

4. Monemus vero omnes Parochos, ut, quæ ex Concilio Tridentino, de contractu Sponsaliorum ac Sacramento Matrimonii, de trinis proclamationibus ac denunciationibus, assistentia proprii Parochi ac testium, præparatione contrahentium, &c. post ejusdem Concilii publicationem & receptionem, tempore Prædecessoris Nostri factam, speciali mandato per Nos iterum inculcata sunt, ut quam diligentissime observentur, & bis in anno populo proponantur; scilicet prima Dominica post Festum Epiphaniæ, & prima post Festum Trinitatis, sub pœna decem aureorum Florenorum, quoties illud neglectum fuerit.

5. Cum Matrimonium à Deo primitum in paradiso ad propagationem generis humani sit institutum, & in Evangelio confirmatum, utile quidem infirmis hominibus ad remedium, ac Christianis conjugibus ad officium

mutuum præstandum, Deique populum augendum, magnumque propterea Sacramentum ab Apostolo dicatur, arctissimam juxta sanctissimam Christi sponsi & Ecclesiæ sponsæ conjunctionem adumbrans, ac propterea maxime deceat, ut res sacra non nisi sancte suscipiatur, honesteque tractetur: Hinc Parochorum diligens erit sollicitudo, ut populum doceant, de pio rectoque contractu, atque usu Matrimonii, de gratia Sacramenti (quæ in nomine Domini convenientibus confertur,) de bonis Matrimonii, Fide, Prole, ac Sacramento, ut sit honorabile in omnibus connubium, & thorus immaculatus.

6. Caveant diligenter Parochi, ne alibi quam in Ecclesia, quæ Sacramentorum dispensandorum proprius locus est, & inter Missarum solemniam, Matrimonio contrahendo assistant: in privatis vero ædibus aut Nobilium arcibus id neutiquam faciant, nisi ex licentia Nostri, vel Nostri in spiritualibus Vicarii, in scriptis obtenta.

7. Graviter monet Concilium Tridentinum (quod Nos etiam serio cupimus observari) ut, antequam contrahant conjuges, vel saltem triduo ante Matrimonii consummationem, peccata sua diligenter confiteantur, & ad sacratissimum Eucharistiæ Sacramentum reverenter accedant, ad majorem Dei gratiam & felicem eventum impetrandum; cuius rei curam Nos Parochis serio commendamus.

8. Cum experientiâ didicerimus, multos in prohibitis gradibus, præcedentibus temporibus, conjunctos, in statu peccati adhuc vivere, pro quorum salute merito sollicitudinem Nostri Episcopalem antehac sub decima quinta Septembris Anni 1627 publicato mandato interposuimus (quod iterum repetimus:) hinc volumus, ut omnes, in prohibitis gradibus Consanguinitatis aut Affinitatis cohabitantes, Pastoribus suis sese exhibeant, ipsi etiam Parochi in eos ac gradus eorum Consanguinitatis & Affinitatis inquirent, & si dispensatio aliqua prætexatur, hujus editionem postulent, ac rem totam cum circumstantiis omnibus ad Nos aut Nostri in spiritualibus Vicarium generalem pro remedio competenti referant, & ad conjunctionem, nisi declaratione à Nobis vel Vicario Nostro habita, non procedant; refractarios vero & contumaces ab ingressu Ecclesiæ arceant, aut aliis modis puniendos Nobis denuncient.

9. Quæ ad dignoscenda Matrimonii impedimenta, gradusque affinitatis ac cognationis, naturalis & spiritualis & legalis, item Iustitiæ, publicæ honestatis rationem ac reliqua obstacula Matrimonium impediencia aut dirimentia pertinent, Parochi diligenti lectione addiscant, & in dubiis nihil temere statuunt, sed alios doctiores, & potissimum Nos & Nostros

Ephes.
5. v. 32.

d. sess. 24.
c. 1.

d. loco

Conc. Tri-
dent. sess.
24. c. 1. de
res. mat.

d. loco 1.

Gen. 2. a.
v. 22.

stros Commissarios consulant, nec aliquos scienter ad Sponsalia aut Matrimonium admittant, in gradibus à Iure prohibitis, aut tempore ab Ecclesia interdicto, nisi cum speciali dispensatione.

10 Volumus autem, tam in Matrimonio contrahendo, quam in conviviis nuptialibus, omnem honestatem observari, & omnia vana, ludicra, & ridicula, & alia prodigalitatis & lasciviæ ostentamenta (quæ sub prætextu nuptialis lætitiæ exorbitanter nimis & scandalose interdum committuntur) removeri.

Tob. 8.

Non enim decet Sanctorum filios conjugii sicuti gentes, quæ Deum ignorant.

Sess. 24. c. 7. de ref.

11 De ignotis, peregrinis, & vagabundis, aut incertis sedes habentibus, id repetimus, quod in Concilio Tridentino statutum est. similiter ordinamus, ut absentem (de cuius morte non certo constat) alter conjugum non solum septennium, sed etiam ulterius ad arbitrium Iudicis, expectare, nec prius ad alias nuptias transire debeat, quam causa coram Nobis aut Nostro Officiali cognita, & licentia contrahendi in scriptis obtenta fuerit.

12 Quoniam vero libera esse debent Ma-

trimonia, & coactæ nuptiæ plerumque miserabiles exitus sortiuntur; monemus tam Parentes quam Dominos ac Tutores quoscunque, ne per vim aut metum suos filios aut subditos quovis modo directe vel indirecte ad hoc adigant, quo minus libera Matrimonia contrahant; sub pœna excommunicationis ipso facto incurrenda. Parochis quoque sub pœna privationis beneficii, aut suspensionis ab officio, prohibemus, ne huiusmodi nuptiis interfint.

13 Causæ omnes matrimoniales, & ab ipsis dependentes, ad solam Nostram vel Vicarii & Officialis Nostri cognitionem & decisionem pertinent, nec ullus alius Iudex, sive Ecclesiasticus sive Sæcularis, cujuscunque dignitatis, conditionis aut præminentiae fuerit, de Sponsalibus, Matrimonio, ejus impedimentis, de divortiis, & aliis ab iisdem dependentibus & connexis causis, inquirere, cognoscere, judicare aut definire præsumat: sed eæ Nostro & prædictorum Nostrorum Officialium iudicio referentur.

ref. Can. multorum. 35. q. 6. c. 1. De consang. & affinit. c. accedentib. de excess. Pralat.

c. in praesentia. & ibi Favor. de Sponsal. c. 2. de secunda. nupt. c. cum locum. & c. requisivit. de Sponsal. c. significavit. de eo qui dux in matr. Concil. Trid. sess. 24. c. 9. de ref. matr. Concil. Trid. sess. 24. de Sac. matrim. Can. 12. c. c. 20. de

